

BOEM@

LIVE LITERATURE

August 2009 (Anul I) Nr. 6 - 32 pagini

boema

Live Literature

August 2009 (Anul I) Nr. 6 - 32 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Cenaclul literar «Noduri și Semne»

Editor: S.C. InfoRapart Galați - Editura InfoRapArt

6

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor-șef: Ion Zimbru
Redactor șef adjunct: Ion Avram, Victor Cilincă
Secretar de redacție: Stela Iorga

Redactori: Saint-Simon Ajarescu, Dimitrie Lupu, Carmen Racoviță, A. G. Secară, Cristina Dobreanu, Alexandru Maria, Laurențiu Pascal

Grafică: Marian Alexandru

Tehnoredactare: Mădălina Gruia

Colaboratori: Maria Timuc, Simona Șerban - București, Ion Potolea - Târgu Mureș

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul
www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,
inforapart@yahoo.com

Telefon: **0236 411190, 0745 324472**

ADRESA REDACȚIEI: Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis, Bloc
Cristal, Sc. 2, Ap. 4, Galați, 800010

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Saint-Simon Ajarescu – Poeme (p. 5), Dionisie Duma - (p.6), Stela Iorga (p.9), Adam Petre (p.14), Alexandra Zamfir – debut (p.31), Poeme selectate de pe cenaclul literar online „Noduri și Semne” (p. 32)

Proză: Ion Avram – Fragment din romanul „De ce zâmbește Sara” (p.13), Petre Rău – Laboratoarele morții, fragment din romanul „Mogoșoia – istoria unei tragedii” (p.16), Alexandru Maria – Ultimul coridor (p.24), Dimitrie Lupu – Cum îți așterni (p.26), Marina Popescu – Copilul Visător cu Măinile de Aur (p.28)

Teatru: Victor Cilincă – Taina orașului invizibil (p.7)

Opinii: Marieta Găurean – Romanul polițist... desuet? (p.4), Andrei Parapiru - Frumusețea - Steagul Divinității (p.15)

Cronică de carte: Petre Rău – Rendez-vous cu aparența (p.10)

Meridiane: Stela Iorga – America între două avioane (p.25)

Eveniment: Petre Rău – Un premiu pentru un gălățean (p.3), Cum s-a desfășurat festivalul “Serile de literatură ale revistei Antares, 2009” (p.21), Lansare de carte (p.34)

Arta cibernetică: Apollo – CyberPoems (p.19)

Cărți: Marieta Găurean – Poveste imorală / Rodica Ojog-Brașoveanu (p.20), Cărți sosite la redacție (p.30)

Cronica de cenaclu: Cronici Cenaclul “Noduri și Semne”, iulie, 2009 (p.33)

Grafică:

Coperta I: Iurie Matei – *Visul unui cuceritor*

Coperta a III-a: Festivalul Internațional “Serile de literatură Antares”, Galați, mai, 2009

Coperta a IV-a: Octavio Campo – *Beso del mar*

Interior: Carmen Racoviță

www.boema.inforapart.ro

UN PREMIU PENTRU UN GĂLĂȚEAN

Nominalizat în anul 2007 la Premiul UNITER pentru cea mai bună piesă românească de teatru a anului precedent, scriitorul gălățean Victor Cilincă a primit anul acesta premiul cel mare la un concurs național de teatru pentru cei mici, intitulat «100, 1.000, 1.000.000 de povești» și organizat de Teatrul «Ion Creangă» din București.

Piesa cu care Victor Cilincă a câștigat acest important concurs de dramaturgie pentru copii - aflat anul acesta la ediția a III-a - se numește "Taina orașului invizibil".

Juriul a fost alcătuit din următorii prestigioși membri:

1. *Horia Gârbea*, scriitor, membru al USR
2. *Lucia Verona*, scriitor, membru al USR
3. *Mircea Ghițulescu*, scriitor, membru al USR
4. *Mihai Manolescu*, regizor
5. *Ioan Gârmacea*, director adjunct artistic al Teatrului Ion Creangă, scriitor.

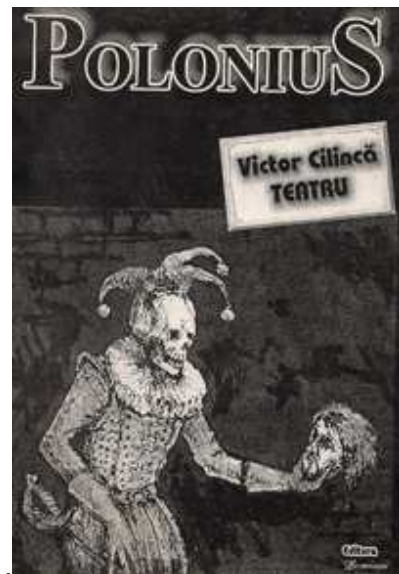
Piesa câștigătoare va fi inclusă în proiectul repertorial al Teatrului Ion Creangă pentru stagiunea 2009-2010 și ea, împreună cu alte două texte dramatice selectate de juriu („Valiza cu povești”, de Tudor Constantin și „Tărâmul vrăjit”, de Dominte Carmen), vor fi publicate într-un volum de teatru pentru copii, volum ce va fi prezentat în cadrul manifestărilor organizate cu prilejul celei de a cincea ediții a Festivalului Internațional de Teatru pentru Copii „100, 1.000, 1.000.000 de povești” (București, 3-10 octombrie 2009). Mai multe detalii puteți găsi pe site-ul Teatrului „Ion Creangă”, la rubrica Noutăți de la adresa: <http://www.teatrulioncreanga.ro/>.

Iată ce ne mărturisește proaspătul laureat despre cum a fost surprins de vestea câștigării râvnitului premiu: „Am fost foarte impresionat de premiu, pentru că este mai greu să scrii cu adevărat pentru copii decât pentru adulți. Copiii nu pot fi mințiți: adorm în sală sau plâng, dacă nu le place ceva sau dacă e textul prea lung și fără povești. Bucuria e cu atât mai mare cu cât mi s-a spus că piesa va fi montată la „Ion Creangă” și tipărită în volum”.

L-am întrebat pe autor și despre substanța creației sale recent premiate, iar el ne-a relatat, cu multă amabilitate: „La început a fost o poveste care trebuia să fie o replică românească la „Harry Potter”. Am evitat căile bătute de J. K. Rowling, care mi s-a părut cam prea postmodernistă - un împrumut din mitologii antice europene și ceva druidă și am mers pe mitologie românească și ecologie. Pentru copii va fi importantă și descoperirea propriilor percepții și deducții într-o lume invizibilă în care gândul este mai important decât ochii. Nu cred că a mai inventat cineva un oraș invizibil, deși oameni invizibili au tot fost povestiți, încă din Antichitate. Am reușit sau nu, am convins juriul...”.

Întrebat dacă se aștepta la acest succes și cum a recepționat vestea, Victor Cilincă și-a reamintit cu emoție: „După aflarea rezultatului, m-au sunat de la „Jurnalul Național” ca să-mi ceară o fotografie. Am crezut că-s de la „Farsele lui Jugaru” sau ceva asemănător...”

Victor Cilincă este scriitor - membru al Uniunii Scriitorilor din România, ziarist profesionist - membru atestat al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, inginer, pictor, ilustrator, dar și un pasionat cercetător al Istoriei. A absolvit Liceul de Artă din Galați, secția Plastică, promoția 1977 și Facultatea T.C.P.A.T.P. din Galați, promoția 1983. A fost navigator pe mări și oceane, scafandrier și șef al unei echipe de scafandri în Africa. A publicat 10 cărți (proză scurtă, romane, povești, piese de teatru, poezie). I-au apărut povestiri în reviste din Marea Britanie, Statele Unite, Canada și Franța. A scris mai multe piese de teatru și scenarii. Piesa premiată era cea de-a 18-a scrisă până acum. Tot în domeniul dramaturgiei a mai obținut și premiul II la concursul de teatru scurt “Camil Petrescu” - Oradea 1995 (cu piesa “Polonius” - în variantă scurtă), piesă în două acte care a fost jucată apoi în stagiunea 1995-1996 la Teatrul Dramatic “Fani Tardini” din Galați.

Piesa “Polonius” a lui Victor Cilincă, jucată de teatrul dramatic “Fani Tardini” din Galați în stagiunea 1995-1996

(continuare în pag. 4)

(urmare din pag. 3)

A mai obținut și o mențiune la concursul de dramaturgie "Bogdan Amaru" - Râmnicu Vâlcea, 1993 (cu piesa "Revoluția pisicilor").

Victor Cilincă, pe vremea scafandrieriei

Dar Victor Cilincă a înregistrat succese și pentru poezie și proză, obținând premiul "Octavian Goga" pentru poezie la concursul național "Octavian Goga" - Cluj, 2002 și o mențiune pentru proză scurtă la concursul național "Pavel Dan" - Cluj, 2002.

În domeniul dramaturgiei Victor Cilincă se bucură deja de notorietate. De curând el a fost inclus în cartea teatrologului Mircea Ghițulescu, «Istoria literaturii române - Dramaturgia», Editura Tracus Arte, București, 2008, pag. 814-816.

Victor Cilincă, primit prietenos în iarba verde a inspirației

NOTĂ: În paginile 7-8 puteți lectura câteva fragmente din piesa lui Victor Cilincă, "Taina orașului invizibil", marea câștigătoare a celei de-a III-a ediții a concursului național de dramaturgie pentru copii, organizat de teatrul bucureștean „Ion Creangă”.

OPINII

Marieta GĂUREAN

Romanul polițist... desuet?

Dacă am face un sondaj de opinie în rândul publicului român, am constata că cele mai savurate filme sunt cele polițiste. Același sondaj de opinie aplicat cititorilor de romane polițiste ne-ar provoca o profundă dezamăgire.

Ne întrebăm contrariați dacă au dispărut cititorii români sau dacă romanul polițist "nu are piață la noi", lucru remarcat de Nicolae Manolescu¹.

De ce nu se citesc romanele polițiste și mai cu seamă romanele polițiste românești? Suntem prea preocupați să parcurgem sute de pagini de limbaj academic cu dex-ul în față pentru a reține la sfârșit câteva neologisme și ignorăm romanele polițiste pentru că sunt prea superficiale?

Critica literară asupra romanului polițist nu este la fel de stufoasă ca în cazul altor tipuri de roman tocmai pentru că, de-a lungul timpului, s-a vehiculat până și ideea că romanul polițist este un gen lipsit de valoare literară.

Este adevărat că există și romane polițiste proaste, scrise parcă după același tipar, lipsite de intrigă, în care e suficient să parcurgi primele pagini ca să-ți dai seama de final. Acest lucru nu ar trebui să descurajeze cititorul pentru că scrieri proaste întâlnim adesea și în alte tipuri de roman. La fel de adevărat e și faptul că literatura română cunoaște o criză a romanului polițist comparativ cu literatura străină. Să fie vorba despre o timiditate a scriitorilor români în abordarea acestui gen cauzată de statutul precar dat autorului român de romane polițiste?

Lipsa unei tradiții, abundența traducerilor, numărul redus al celor care au reușit să se remarce și să se mențină, lipsa de profesionalism și poate interes a criticii literare, reticența editurilor, costurile mari care împiedică tiraje și mai mari, inexistența unui sistem eficient de promovare și marketing au dus la inhibarea autorului. Iată doar câțiva dintre factorii care trezesc reticența cititorului român care, lipsit de informații, lipsit și de resurse preferă să-și cheltuiască puținii bani pe valori sigure sau pe traduceri care sunt mereu cu un pas înaintea producțiilor autohtone pentru că au avut succes în alte părți, constată Stelian Țurlea¹. Consecința e că cititorul român a ratat evoluția romanului polițist care a devenit incredibil de complex, intriga polițistă împletindu-se cu istoria, arta, teologia, psihologia, matematica, muzica. Interesul nostru

(continuare în pag. 8)

Saint-Simon AJARESCU

(Din volumul *Metaîntâmplări*)

**BIOPOEM
(FEMARTIE ÎN HABITAT)**

Lasă austrul
 (survenit până aici prin atâtea filtre pelagice)
 să cuprindă strident și verde! verde!
 toată fereastra spartă ieri seară de meteorități
 deasupra esplanadei, messer –
 Orice belvedere sortită ție divulgă niște
 fruntarii de Paradis
 nu-ndestul acoperite de Univers,
 Crâmpiele-ntinse velin ale pielii de pe obraji,
 de pe mâini, de pe grumazul încă ne-nduplec
 vor simți cum domesticității curenți
 ai habitatului dintre cărți
 se sălbătesc abrupt ca-ntr-o junglă-miraj,
 sonorizând! Înmiresmând! (mai întâi pentru
 neuronii de strajă lunatică, apoi pentru toți neuronii)
 ungherele din larg văruite-n octombrie
 Aici; aici
 la mezaninul frunții a i î n d u r a t
 o iarnă întreagă, messer, urgia*
 pricinuită de m o n ș t r i i – a n t i - c r e a ț i u n i i !
 Lampa cu flogiston inepuizabil, masa (altar
 nu masă), patul cu tălpici de sanie, scaunele
 cu clopoței, scrinul cu vitralii, oglinda cu
 montură de nimb (are însă apa strâmbă la miazăzi
 și asta nu-nseamnă oare că stinghiile moleculei
 s-au cristalizat grosolan?!), soba
 din geoda căreia un fenix roșu și dens
 oaspete pe trei luni,
 radiază drept fag drept lignit – oh,
 numai lucruri dragi ție unul și unul terestre,
 ori de pe altă planetă
 (supuse repetat aceleleași foșnitoare căderi)
 se depuneau
 acolo unde nadirul tău vital
 a fost maxim sub țanca de simetrie
 ca o grindină lentă din paiete de sare!
 Sufletul
 cu tălpile-i pline de bătucite papile pășea
 (bucură-te, pofta umedă ia proporții!) zilnic pășea după
 ce
 viscoalele cumulus își geometrizează mobilul, pășea
 pe temelia gemă a vietății-omenești
 dându-ți astfel fără popas, messer, acel
 atâta de dâr și de dulce
 gust de - a t r a i
 în p o f i d a
 generalizatei monstruoșității!

* Poem scris în urma învingerii unei maladii: frica!

(Din volumul *Sfidarea Spirituală*)

**AWENYR SAU AXONUL HAOSMIC
 Celor fantascienți!**

Chakrele din Ceruri ard cu focar transcendent!
 cenușa lor – multicoloră – colbuește irizat
 pe poeți și pe sfinți...
 Pronia de pe stele desfide Neantul, îmi spun, cu avans
 de pietate, după contemplațiile nocturne.
 De când oare teaurizez, Awenyr, o soartă
 de gradul zero?!...
 Mădularele mele a l f i z i c e gata sunt
 să te consimtă drept ca pe atoată
 suflarea dragobiană dintotdeauna!
 În ritmul Atracțiilor de Veci – aură pe aură
 Fie-ne Penlumina –
 Se toarce și se răsuțește Axonul Haosmic, îmi spun,
 cu prevedere pioasă, în zori: ochii mi-s blonzi!
 Tu deja trimisule al Pluralității de Lumi
 Înspre Cei Asemenea Mie,
 când până și vântoasele simple-mi depun pe inimă
 omăt marțian,
 când se-accelerează-ntre abisonauții de azi
 fiecare vânt mai himeric,
 m a ț i i h o l b a t ! ...
 Awenyr, știu prea multe pentru un om viu... Nu uita...
 Vreau fără conținere să am – suflu din suflu
 fie-ne Duhul! –
 întreaga mea-ndreptățire desferece orice zig-zag
 sideral –
 crivăț! ori băltăreț! într-al meu
 continuum viață-moarte,
 un tânăr un ager un frumos m e n e h m
 avid pentru lamura ta!...
 Psihodromu-i plin de semafoare liturgice și în somn!
 Pe-Antena Turnului de Controlat Senzorii Sacri
 și-au făcut condorii din Atlantida cuibarele
 din frunze și flori de livan...
 Vibrațiile dinspre mine pârâie-n zări pe-o spirală
 Cu vârful în Genul Succedaneu!...
 Frenetic laringe, fac invocări poliglote
 de la portalul cu incintă vrașițe din Dragobaburg
 ahtiat aspirând prin dubla vrană nazală! prin gură!,
 silueta vivanță a boiului tău undiform:
 ce orbitor asterism are Făptura-Undă și amplă
 cât orizontul –
 pe-alocurea fantasmatică încă,
 (acolo pare lin frântă) dar cum se apropie larg,
 mai densă îți este undirea divină
 în imanență! în vlagă!...
 Abureala vieții-Awenyr, gând la gând fie-ne Cugetul
 de ț-ar guverna, oh, de ț-ar guverna,
 fără întârziere și cumpăt,
 înspre u n u l c a m i n e ,
 Hârzobul din Empireu!...
 ...Aureola ta și a mea ține de focul de pe comori...

Dionisie DUMA

(din volumul bilingv *Lângă liniștea inimii - Aupres du silence de coeur*)

perspectivă

Sufletul tău
căptușit cu
cărțile mele
și unghiul de
pasăre în
care-ți zăresc
profilul
imaculat.
Ceva îmi
spune că
nu vom
pieri în
aceeași secundă.
Până atunci
pentru siguranță
deplină mi-am
transferat inima
în pulsul
timpului tău.

secvență

În cimitir
ciorile
stau de strajă
pe stâlpii
de cruci.
Plopii împing
spre cer
podoabele lor
de gheață.
Nici un
semn, nici
o adiere
de viață.
Trupurile și
sufletele
plâng în
adânc...
De ce, Doamne,
m-amestec cu ele
mă frâng?

Nimic
pe lume
mai trist
ca zăpada
strivită
de
urmele tale!

macromolecularo!

(pseudoblestem)

Macromolecularo,
îți ziceam
după noaptea
de dragoste
neatinsă de
brumele singurățății!
Camera respira
din aerul
plămânilor tăi
și fiecare obiect
îți purta
amprente.
Ma-cro-mo-le-cu-la-ro
strigam în
gara pustie
rezemat de
zidul luminii
rupt complet
de conținutul
zilei...
Și dus-ai fost
duce-te-ar gândurile
unde știu eu...

ziua de ieri

Ziua de ieri a
pierit în perdele
și pe fruntea mea
Îngerii au pictat
umbre albastre
cine moare acum
va intra, desigur,
în Veșnicia Dorului.

Victor CILINCĂ

TAINA ORAȘULUI INVIZIBIL

- Fragmente -

Sub pământ, unde groapa săpată în joacă de un copil devine deal, trăiesc verzușii: ei stau cu capul în jos, slujesc fiecare câte o plantă și se ofilesc odată cu ea, sunt mici de încap o mie într-o linguriță...

PIPERNICII: Șase, vine șefu! Sunați din suflățele, am învins! O să-i caftim!

FICĂȚEL: Ne-am predat, purtați-vă frumos.

Urcă și Bufnilă, șeful lor.

BUFNILĂ: Eu sunt căpitanul Bufnilă. Bufnesc, trosnesc și plesnesc pe oricine! Chiar și pe mine mă mai bufnesc, mă trosnesc și mă plesnesc, dacă-s supărat și n-am pe cine să bufnesc, să trosnesc și să plesnesc. E clar?

ZĂRZUC: Ba e clar, e limpede, e logic. Căpitanu Bufnilă, ai întârziat!

BUFNILĂ: Cum? Am întârziat, am umblat fleandura, am căscat gura pe drum? (*își trage două palme*) Atunci merit trosc-pleosc-bum! Dar stai, n-am întârziat, pentru că n-am promis că vin. Am venit c-am venit, clar?! Și tu să taci când vorbești cu mine! Am să vă leg, am să vă bat și pe urmă mai vedem...

ZĂRZUC: Ce bine-mi pare! Spui exact ce trebuie, faci exact ce ne-am așteptat...

FLANEL: Zărzuc, nu-l enerva...

FICĂȚEL: Poate ar trebui să ne mai predăm o dată? Nu i-o fi plăcut din prima...

UN PIPERNIC: Ascultă, șefu', ăsta zice că știe ce știe și că facem ce facem. Adică... ce facem?

BUFNILĂ (*Îi trage un pumn în cap*): Aici unu' gândește, unu' vorbește, unu'... Da... (*Îl trage pe Zărzuc pe punte, înspre public*) Ce-ai vrut mă să spui, că v-ați așteptat?

ZĂRZUC: Nu pot să spun, că e secret. Am promis că nu spun.

BUFNILĂ: Nu zic la nimeni! Hai, că m-ai făcut curios, invidios, odios!

ZĂRZUC: Ne-au trimis verzușii ca să vă enervăm. Noi, ăștia de-aici, am avut un război cu satul Năsturel și am fost învinși. Verzușii ne-au prins și ce s-au gândit ei? "Ia să nu ne mai obosim noi, să-i pedepsească mai bine nerozii ăia de pipernici!" Și ne-au forțat să venim încoace...

BUFNILĂ: Chiar așa au zis, "nerozii ăia de pipernici"?! Îi sfărâm!

ZĂRZUC (*se gândește*): Ba parcă au zis "nerozii ăia proști de-ngheață apele de pipernici".

BUFNILĂ: Îi sugrum!

ZĂRZUC: Ba nu, au spus așa (*Bufnilă înghite în sec la fiecare insultă*): "fraierii ăia nerozi proști de-ngheață apele, pipernici lași, fricoși, fără minte și cu capul gol ca talanga". Așa au spus!

Prietenii lui Zărzuc au sfeclit-o: se fac cât mai mici la fiecare insultă.

Urișul Ficățel și cățelul-motan Flanel se ascund unul în spatele altuia până se termină puntea.

BUFNILĂ (*ii ies fuioare de fum pe urechi*): Deci așa au spus!

ZĂRZUC: Exact așa au spus. Că sunteți adică atât de proști încât o să ne pedepsiți voi în locul lor.

BUFNILĂ: Noooooi?! S-o creadă ei!

UN PIPERNIC: Da' nouă ne cam place să pedepsim!

BUFNILĂ (*îl aruncă, cu un pumn, peste bord*): N-o să îndeplinim noi porunca proștilor ăia de verzuși! Fricoși cu capul gol ca te..., ca tol...

UN ALT PIPERNIC: Ca talanga.

BUFNILĂ: Ca talanga! Ce-o fi aia "talanga"? Băieți, ușcheala! (*către Zărzuc și prietenii lui*) Nu-i așa că nu ne-ați văzut? Nu-i așa că n-am vrut să vă luăm prizonieri? Nu-i așa că n-am vrut să vă tragem palme și pumni? (*ei îl aprobă din cap*) Atunci, la revedere și nu ne-ați văzut!

ZĂRZUC (*amuzat*): Păi, stai așa, pe noi cine ne mai pedepsește? Verzușii nu vor, voi nu vreți...

FLANEL: Nu le da idei!

FICĂȚEL: Lăsați, că ne pedepsim singuri!

BUFNILĂ: Să n-aud de pedepse, capete de talangă ce sunteți! Ce-o mai fi și aia, "talangă"?... Ba o să vă întâmpinăm cu sevă și râmă!

UN PIPERNIC MIC: Șefu', da' noi n-avem sevă, n-avem râmă...

BUFNILĂ: Atunci, să vă întâmpinați voi din partea noastră! Hai băieți, valea! Adică, pardon, "dealul"! Că ce-i vale pe pământ, e deal la noi. Săriți înapoi! (*se aude "huștiuluc" în serie*)

ZĂRZUC: N-am înțeles de ce vărsau verzușii apa din călimări.

ORBUL MĂRGĂRIT: Nu aveți de unde ști, dar nu era apă, ci lacrimi. Una dintre cele mai importante lucruri pe care verzușii le învață de mici la școală este Lecția de pă sare. Când verzușii învață toată lecția, atunci sunt în stare să plângă chiar și atunci când florii pe care o îngrijesc îi cade o singură petală, smulsă de vânt, ba chiar să izbucnească în hohote atunci când se ofilește vreun fir de iarbă de pe meleaguri foarte îndepărtate. De aceia verzușii umblă mai tot timpul pe stradă cu ochii plânși. Cei cărora le seacă izvorul lacrimilor de atâta plâns, cără după ei călimări goale. Și, atunci când le vine să plângă de la vreo foaie de ceapă prea iute, sau dacă văd că plâng mai mult decât se cuvine după vreun vecin ofilit cu care nu erau în relații bune, își strâng cu grijă surplusul de lacrimi pentru atunci când vor avea nevoie de ele. Atunci când li se ofilește vreo rudă mai îndepărtată, vreun salcâm din alt sat, vreun gard viu de dincolo de Marea Subterană, dacă nu-și mai amintesc de cei

(continuare în pag. 8)

ofiliți nici măcar cum arată și nu le prea vine să plângă, atunci picură totuși și ei, alături de ceilalți, lacrimi amare, din lacrimile strânse cu grijă, din timp, în călimarile prinse la brâu. *(Pe fundal este proiectat un desen animat care ilustrează povestea orbului)*

MĂRGĂRIT: De fapt, "zidurile" castelului sunt pereții unei cutii din plastic, pentru biscuiți, care cine știe cum a ajuns la noi sub pământ, îngropată. Atunci când era plină cu biscuiți, îngropată în aerul vostru, cetatea-cutie, care are trei compartimente, conținușe în prima despărțitură biscuiți mici în formă de peștișori, în a doua, biscuiți mici în formă de cerc, iar în ultima, biscuiți mici sub formă de biscuiți mici. *(Proiectate desene "tehnice"–caricaturi cu castelul).*

ZĂRZUC: Luna trecută mi-a dat mama o astfel de cutie, dar am mâncat numai biscuiții mici sub formă de pește, pe cei sub formă de cerc i-a crântănit imediat Flanel, dar biscuiți sub formă de biscuiți nu a vrut să mănânce nici Flanel. Pe viitor am să fiu mai atent unde o să arunc astfel de cutii goale. Hai, mai povește!

MĂRGĂRIT: Unul dintre cartiere (cel în care odată se găseau biscuiții ăia sub formă de cerc), e locuit numai de flăcăi și bărbați verzuși în toată puterea cuvântului. Al doilea cartier (unde au fost cândva biscuiții în formă de peștișori) e locuit numai de femei și fețițe verzușe. Încă mai miroase, cred, a biscuți în cartier, pentru că, se știe, fetele se dau cu mult parfum, iar parfumul la modă nu e altul, de câțiva ani, decât parfumul de biscuți în formă de peștișori. Abia în cel de-al treilea cartier poți vedea pe stradă atât verzuși-bărbați, cât și verzuși-femei. Cartierul e plin de cofetării și cinematografe, de locuri de plimbare și ringuri de dans în aer liber. Dar spionii prințesei au aflat că multe cofetării sunt ale piraților pipernici, care cumpără ciocolata de la minerii de ciocolată verzuși chiar cu banii pe care-i fură de pe corăbiile verzușe...

ZĂRZUC: Dar de ce trăiesc separat verzușii și verzușele?

MĂRGĂRIT: Păi, se știe, bărbații vor să conducă ei la serviciu și în familie. Dar și femeile vor același lucru. Nici unii, nici alții, nu se simt bine să fie conduși. Ție ți-ar plăcea ca, la școală, colega ta de bancă să te oblige să-i cari ghiozdanul? Ei, mă rog, dacă asta îți face ție plăcere, este cu totul și cu totul altceva! Și la noi, cine vrea să care ghiozdane, să danseze sau să se ducă la film cu o fată, n-are decât să sară gardul ăla înalt, care a despărțit cândva biscuiții minunați de cei obișnuiți. Dincolo de gard este Cartierul de Distracții, unde nu există conducători, iar femeile verzușe sunt egale în drepturi cu bărbații verzuși. Dacă vreunul nu mai suportă egalitatea, dacă altul face vreo obrăznicie, sau dacă pur și simplu cineva vrea să vadă din nou cum e să fii de capul tău, n-au decât să sară gardul înapoi. Cartierul bărbătesc se mai cheamă și Cartierul Muschiuloșilor, pentru că acei mai slăbănogi verzuși nu sar niciodată gardul la distracții, ca să-i vadă cineva...

pentru literatura polițistă autohtonă a fost atât de redus încât acum, în fața raftului cu romane polițiste recunoaștem doar nume precum Agatha Christie, Raymond Chandler, Arthur Conan Doyle și nu putem spune un nume de autor român de roman polițist.

În pofida diferitelor încercări de a discreditat acest gen, romanul polițist are o valoare literară și merită citit, constată recent Șerban Tomșa¹. Avem autori de romane polițiste care merită tot respectul, care au dat opere remarcabile din punct de vedere artistic, a căror lectură se face cu o foarte mare plăcere: Rodica Ojog-Brașoveanu, George Arion, Haralamb Zincă, Horia Tecuceanu, Olimpian Ungherea, Petre Sălcudeanu.

O atenție deosebită merită să fie acordată Rodicăi Ojog-Brașoveanu, considerată doamna policerului românesc. În romanele sale, precum *Moartea semnează indescifrabil*, *Enigmă la mansardă*, *Necunoscuta din congelator*, *Poveste imorală*, *Cocoșatul are alibi*, *Coșmar*, *O bombă pentru revellion* sau în ciclul Melaniei și romanele de spionaj cu Minerva remarcăm calitățile sale de scriitoare psihologică, limbajul aparte în care arhaismele sunt foarte bine dozate, oferindu-ne o lectură plăcută și captivantă. Ar fi suficientă lecturarea unui singur volum pentru ca cititorul să nu lase din mână niciuna dintre cărțile ei și să se convingă că literatura română polițistă este de calitate.

Dacă după 1990 romanul polițist românesc a cunoscut o oarecare decădere asistăm azi, din fericire, la o încercare de relansare a acestui gen de lectură. Reeditarea romanului *Atac în bibliotecă* a lui George Arion a cunoscut un succes mai mare decât la momentul publicării. Alte romane recente care merită atenție sunt *Filiera grecească* a lui Bogdan Hrib, *3 cu ghinion* a lui Emil Simionescu.

Lista autorilor și a romanelor polițiste ar putea continua, dar să lăsăm cititorul să descopere acest gen care poate fi considerat, fără doar și poate, literatură de calitate.

desen de Carmen Racoviță

Stela IORGA

anumiți oameni

dragă Doamne
pe pământ au înflorit oameniitrandafiri
în cinstea Ta
în rest
totul e la fel.

frumosul în sine

umbra
florii de cireș
privindu-se
în oglindă
aceea aș vrea să o prind
aș vrea să o înțeleg.

fără cuvinte

miroase a smirnă
în aer
sunt zăpăcită
nu s-a pogorât nimeni
nu am făcut nicio jertfă
de nicăieri
nu sunt
cui i se face milă de mine ?

briză mută

simt o briză lină
care îmi adie fruntea
vai mie numai aceasta
o mai simt
numai aceasta mă mai alină
în rest sunt mută
oare așa trebuie să fie
ori este calea către
alt fel de drum.

alarmă

merg pe un drum drept
în plin soare
care la sfârșit
va da în mare
pe drumul acesta
am adesea impresia că sunt fără nimeni
lângă mine
până când din senin
îmi răsare un câine
prietenos
care dă din coadă
da
am avut și eu un câine odinioară
un doberman
dar nu e același câine
e mereu altul
și asta mă înfioară.

jos

mai jos
mereu mai jos
tot mai jos
mai multă suferință
adâncul cheamă înaltul
posibil
nu am verificat
știi doar gustul sărat al lacrimilor
care aproape au făcut din mine
ceva de forma și consistența unui drob de
sare
și aia grunjoasă
și amară
și încă mai e loc și pentru mai jos
de exemplu undeva într-un oraș pe pământ.

la pas

câtă smerenie
atâta iubire
dar floarea nu își ascunde culoarea în frunze
atunci?

Petre RĂU

Rendez-vous cu aparența

[Virgil Costiuc – *Sanatoriul de pe mal*,
Editura Princeps Edit, 2008]

Primul volum al lui Virgil Costiuc, "Sanatoriul de pe mal", a apărut în septembrie 2008 la editura Princeps Edit din Iași, cu o prefață semnată de prietenul prefetelor și postfetelor literare gălățene, poetul Ion Zimbru.

Există în acest volum multe lucruri care ar putea fi blamate. Pornind de la titlurile neinspirate ale unor poeme, ajungem cu ușurință la constatarea prilejuită de întâlnirea, una după alta, a trei poezii purtând același banal titlu Poem (p.77, 78, 79) și a încă două intitulate Saga (p.98, 100). Ca să nu mai vorbim de unele inadvertențe logice, dezacorduri, erori gramaticale etc. De pildă, întâlnim versuri implicate în ciudate coliziuni fonice: "din loc în loc camere" (Aeroportul, p.13), "de ce tușesc / ca dintr-o tabacheră de tablă" (Canarul captiv, p.20), "și nu mai gălesc / cana" (A ști, p.11), versuri în dezacord temporal: "așa meditam / cât de amare sunt măslinile coapte / când le furam la arabi / din copac" (Aeroportul, p.13), "...are tot felul de înfățișări / încerca să te ispitească cu farmecele ei / iar când degetul arcuiește trăgaciul / nu visa" (Poetul, p.81), necorelări sau omisiuni, ca în poemul "Recul penultim", p.97 unde "și nu suntem atât iubiți / de propria-i mamă", sau în "Căciula": "locatarii se cățarau dintr-o parte în alta", sau pur și simplu erori gramaticale inadmisibile, precum: "florile au crescut mari / sau înmulțit ..." (A ști, p.11), "Vânătorul își așează pălăria" (Dialog, p.33), lipsa unor litere: "o consecință a exploatări omului de către om" (În anii puterii populare, p. 48), ruperi ciudate de versuri sau strofe: "și scaieți cu țepi mari // să mănânce" (Cămila), ca să nu mai vorbim de lipsa acută a diacriticelor.

În timpul lecturii aveam să mai am o surpriză. Abia sesizasem calitatea mai slabă a poemelor din prima duzină comparativ cu cele care urmau, când am descoperit că, cu câteva excepții nesemnificative, poemele erau ordonate în volum pur și simplu în ordinea alfabetică a titlurilor, un criteriu absolut neortodox în lumea poeziei scrise.

Toate aceste lucruri mi-au dat senzația că volumul nu a avut un editor cu grijă de carte, deși nu s-ar putea spune că editura la care a apărut cartea

nu este una de prestigiu. Știm însă bine că multe din aceste neglijențe și inexactități sunt inerente cărților publicate în ziua de azi, iar vina importantă o poartă mai cu seamă editorul. Uimirea a fost cu atât mai mare cu cât știam că volumul în cauză a fost girat pe coperta a 4-a de un prestigios consilier literar al editurii.

Când mă lovesc de astfel de probleme mă gândesc că există unii cititori cărora li se face lehamite să citească întreaga carte, trimitând la coș o posibilă scriere valoroasă. Accentuez asta întrucât, în cazul volumului de față, aveam să constat că poezia autorului, în bună măsură, nu este deloc una superficială, ci chiar una de substanță.

La primul său volum Virgil Costiuc ne apare precum o furtună care se dezlănțuie abia după o lungă așteptare cu sufletul la gură și care a apucat deja să-și dezvăluie o parte din apucături. Manifestând o inocentă dar riscantă tonalitate confesivă, poezia sa este o continuă încercare de a alunga ciudăteniile unor spaime bine cunoscute, ascunzând sincope și frustrări mai vechi sau mai noi. Poetul nu se joacă cu cuvintele, nu le repetă, nu le strigă și nu le plânge, doar le potrivește cu răbdare roluri și rosturi în versuri.

Poezia lui Virgil Costiuc este, mai întâi de toate, o poezie a memoriei, cu amintiri "garate / pe o linie moartă" într-un "oraș / fără macazuri" (Amintiri prizoniere, p.15). Eul poetic privește de la o anumită înălțime și apreciază lucrurile care i se perindă prin fața ochilor, surprinzându-le deformate sub greutatea momentelor întârziate ale reflectării. Succesiunile de confruntări dintre eroul liric și obiecte au ca rezultată generală o îmbărbătare apatică.

În carte își fac loc imagini și peisaje din lumea arabă, pe care poetul le-a cunoscut și despre care a păstrat amintiri vii și trăiri spirituale unice. Poemele din acest ciclu întregesc "molcoma poveste a unui nomad" (Aeroportul, p.13), făcând ca această componentă a cărții să pară scrisă de un marinar rătăcind de multă vreme departe de casă și purtând cu el dorul și amintirea unei iubite rămase pe un țărm care nu se mai distinge. Din acest ciclu se distinge poemul "Cămila", p.21, în care eul poetic se simte izolat într-un spațiu necunoscut, departe de casă, în care viziunile devin neclare: "... sub razele de lună / scorpionii se văd / ca mărgelile de fosfor", iar "cămila mă poartă / la muncă-n deșert". În acel mediu ostil "containerul cu aer condiționat" devine oaza din pustiu apărută ca o dulce binecuvântare, în timp ce "o caravană de clinchete îmi sună-n stomac", "caravană" pe care se gândește că ar putea-o sacrifica pentru a scoate la suprafață "o roată de tractor îngropată-n nisip / ca pe o rădăcină de hrean". Răgetul caravanei este asemuit cu o "coloană sonoră în filme / cu dinozauri".

O parte a poemelor din volum sunt ale claustrării existenței "într-o celulă / cu pereți confecționați / din cărți-cărămizi" în care, tot căutându-și ferestrele libertății, "spațiul îi devenea tot mai mic / nu a putut să-și mai miște picioarele / apoi corpul și mâinile..." (Cărămizile, p.25), aducând din traiul banal de altădată

(continuare în pag. 11)

“din asta trăiam / ducând vorba / de la un gard / peste altul” (Existență, p.37) spațiul îngust și frustrant al unui sanatoriu, care e, mai degrabă, o temniță decât un loc de vindecare și odihnă. Constrângerile nu sunt văzute ca voluptăți dureroase și nici ca bucurii pedepsitoare. În carcera unui sanatoriu viața nu mai este trăită, ea doar se scurge într-un decor mai degrabă al ruinei și descompunerii.

Poemul “Cărămizile” are un început percutant, în care se poate simți forța poetului descoperitor de imagini: “vinovăția îi fusese dovedită / sentința citită de judecător / cu o voce impersonală și pusă / în aplicare / restul zilelor urmând să le stea / într-o celulă / cu pereți confecționați / din cărți-cărămizi / material folosit pentru o mai mare securitate”, “cărămizile-cărți” erau “din ce în ce mai vechi și mai grele”. Păcat că a doua jumătate a poemului nu e la fel de consistentă ca prima!

“Ceasul”, un poem complet, reprezintă o frumoasă reflecție asupra destinului uman: “nouă ani / două luni / câteva ore / mai mult sau mai puțin / din condamnarea la viață”, “spăl această celulă și seara adorm / pe partea dreaptă / în sensul acelor ceasornicului”, “am aprins un chibrit și am ars / locul / unde lanțul / mă ține de zid...”. Într-o notă de eliberare se înscrie și poezia “Completare involuntară” în care poetul își contemplă propria condiție, reușind unele imagini care sintetizează realitatea lumii exterioare: “ascult discul poetului / întins / pe partea dreaptă / cu inima liberă a le primi / adorm / veghe / transfigurare”.

Numeralul, mai ales în forma sa cardinală, este la mare rang în poemele lui Virgil Costiuc: “o masă / patru scaune / cuvântul alergând / douăzeci și patru de fotograme” (Dialog, p.33), “aceeași poveste despre 28 de păsări / întorcându-se / de două ori a 28 de păsări” (Aniversare, p.19), “patru ore de așteptare / la asfințit... // ... patru ore / la bar” (Aeroportul, p.13), “unde să-i ascund / pe cei patruzeci de orbi / din mine” (Patruzeci de ani, p.70), “cinci ani / instanța a hotărât / să trăiască” (Planul cincinal, p.75). Numărarea se manifestă obsesiv, de-a lungul întregului volum, poetul apelând cu disperare la ea: “număr cuvintele / ca pe niște monede / pe care le voi schimba / la bodegă” (Schimb, p.109). “nouă ani / două luni / câteva ore / mai mult sau mai puțin / din condamnarea la viață” (Ceasul, p.27).

Volumul însă este impregnat și cu retorică și reflecții banale: “de ce trec mașinile pe strada aceasta / și nu pe alta / de ce înfloresc copacii primăvara și nu în alt anotimp” (A ști, p.11), “deasupra / nu se vedea / decât cerul” (Cărămizile, p.25). În poemul Cămila, p.21, cu referire la caravană se afirmă naiv, ca într-un fel de glumă copilărească: “... când o îmbătrâni / am să-i fac o ultimă fotografie”. Dacă la toate astea adăugăm formulările stângace, greoaie și inabile precum în poemul Cărămizile, p.25: “a încercat să evadeze / scoțând prin sondaj / din diferite locuri și aruncându-le pe podea / în spatele fiecărei cărămidă-carte / se

afla o alta și în spatele ei / încă una / din ce în ce mai vechi și mai grele”, sau în poemul Ghetoul, p.43: “și făceam o mică întrecere / căruia îi vine mai repede / rândul / acela / câștiga rămășagul”, atunci diagnosticul poemicii lui Virgil Costiuc cu siguranță nu are de-a face cu rigoarea, subminând expresia poetică chiar de la nivelul ei convențional, fără prea mult suflu de inspirație modernă.

Virgil Costiuc pare că nu abuzează, cu bună știință, de metaforă ca procedeu stilistic. În fapt, așa cum susținea Wittgenstein, metaforele și expresiile metaforice sunt, prin natura lor, ambiguități, iar neatenția în folosirea cuvintelor și a simbolurilor duce în mod inevitabil la paralogisme. Poate tocmai dintr-o astfel de reticență Virgil Costiuc nu vrea să ne convingă că se simte stăpân în dozarea optimă a lexicului. Mai precis, el manifestă o stare de nesiguranță în mânăuirea cuvântului, definindu-se astfel ca pe un poet unisemantic, cu metaforă restrânsă, rareori acaparatoare. Cu toate acestea, câteva poeme din finalul volumului oferă o abundență de metafore, unele de mare profunzime, sintetizând idei filozofice sau sugerând taine și rezonanțe de nepătruns: “Retine legate cu lanțuri pendulau deasupra pământului”, “În țara acestora păsările nu prevesteau semnele furtunii”, “Mare ca o algă mirosind a țărni”, “Muzica venea din case prin așternuturi invocând foamea erotică” (Semnalul, p.110), sau “rămas fără ecou / târziu de toamnă / sub cer lăcuste emigrau către recoltă / copacii cu gesturi eoliene / sub ploaia de insecte lipicioase / rug aprins / din când în când / veneau umbrele noastre / pe furtuni de nisip” (Tablou, p.113).

Dacă ne amintim bine, o parte a criticii observase prin anii șaptezeci refuzul lui Nichita Stănescu de a îmbrățișa ermetismul lui Ion Barbu, adoptând în schimb modalități proprii de expresie ermetică, în special prin practicarea ilogismelor. Deși conștient că generează vulnerabilități, Virgil Costiuc pare convins că neraționalul este o armă poetică limitată, dar prețioasă și indubitabilă. Mai mult, se întâmplă ca poetul să contrazică cu bună știință principiul identității din logica clasică și uneori chiar să-și pună la îndoială propria identitate. În “Amintiri prizoniere”, p.15, nici logica și nici intuiția nu contrazică în vreun fel adevărurile: “gara a plecat / ca un copil / cu o elice de lemn / învărtind / fumul locomotivei la fereastră”, în “Pușca a 3-a”, p.94, identitatea unei viețuitoare devine îndoielnică printr-un semn impropriu: “pe perete / o muscă / bâzâie ca un glonț rățâc”, în timp ce în poemul “Frica”, p.42, poem cu un început incandescent dar cu un final nu la fel de puternic, găsim o imagine poetică în care un lucru se poate sustrage încadrării lui într-un concept: “imobilizatul din pat / aruncă cu păsări / la țintă”, iar în poemul “Semnalul”, p.110, avem de-a face cu o sugestie a neantului chiar cu prețul etalării unei imagini apocaliptice: “Ceața se umplea cu mormintele fluviului”.

(continuare în pag. 12)

(urmare din pag. 11)

Nici măcar un singur vers nu trădează sentimentul religios al poetului. În fapt, lirica sa evanghelică are mai degrabă un profund sens filozofic, așa cum întâlnim în poemul "A ști", p.11, închinat chinuitoarelor chestionare ontologice: "cât despre mine / nu știți nimic / logic / pentru că eu nu exist / nu-i așa mamă". Autorul se menține pe linia de plutire a unei atitudini panteiste, fără a ne furniza și argumente suficiente în acest sens.

De asemenea, erotismul lipsește și el cu desăvârșire din poezia sa (să fie din cauza vârstei destul de avansate a debutantului poet?). Tema, poate ocolită cu bună știință de către autor, este anunțată totuși într-o poveste de scriere viitoare, în poemul "Recul penultim", p.97: "nu vreau acest măslin / poate vreodată voi scrie o poezie de dragoste / cu acest toc". Uneori, mai degrabă amintirile pot vocifera în locul zăbovitorului poem "Prea târziu", p.86: "cum să fac dragoste / cu femeile acestea din alt timp / dă-mi / ochii de atunci". În rezonanță parcă cu lipsa unui erotism afișat, nu întâlnim nici o manifestare de atitudine hedonistă, alta decât cea existentă oricum independent în iadul veșnic atât de aproape de noi.

Cu excepția câtorva poeme (în special cele din ciclul Spital), vocea lirică e una domolită, ocolind adesea stările de criză. Cuvintele, potolite, ignorând logica, se pot întrepătrunde într-o rostire incantatorie, permutând noi străfulgerări de sensuri. În poemul Popas (p.82) întâlnim o imagine unică, de o forță sugestivă captivantă și surprinzătoare, o metaforă ascunsă a eosului existențial: "umbrele / întorc pagini de piatră cu dalta / vibrația dislocată / este o nouă piramidă / cu baza mare în cer / prin care se scurge / într-o pâlnie / duminica".

Când poetul se mulțumește cu simpla notație, poezia nu întârzie să apară: "pe strada mea / cu sudul îngropat într-o cruce / păsările / sunt duse în căruțul de varză la groapă" (Canalistul).

Poemul Ecoul (p.36) pare în stare de a da măsura poetului - un expresionist temperat, fără disperări sau angoase extreme și păcătuind prin exces de artizimitate (desigur, în doze infime): "astăzi / am găsit poarta deschisă / cu teamă / ici-colo toamna colorase / curcubeul fluviului pe mâini / am desprins aerul virgin / l-am împăturit pe copitele cerbului / bolnav de singurătate / și am ascultat / îndelung / în tot ce putea fi mai sonor / evadând / neostenit peste zile / trecutul". Tot în aceeași categorie ar intra și, să spunem, poemele "Existență", p.37, "Fabrica de lumină", p.38, "Final de rugăciune", p.41, ca și altele.

Unul dintre cele mai reușite poeme din volum este cel intitulat "Pescarul", p.72. Aici poetul a găsit un ritm aproape perfect, dar a potrivit și câte o rimă blândă pe ici pe colo, încercări pe care le face timid și mai puțin reușit și în alte poeme: "pleca singur / ca un hoț de năvoade / luminat / de o patimă udă / săgeta / orizontul albastru / cu o sete nebună și crudă". Un alt poem reușit ar putea fi cel intitulat

chiar "Poem", de la pagina 77. Aici, după o meditație în care sunt căutate sensurile unei lumi în continuă rătăcire, zădărnici din final vine să reîntregească imaginea sumbră a unei realități redescoperite peste care se suprapune placiditatea uitării: "degeaba trădătorul își arde / mâna deasupra cuvintelor / peste Getuza se așterne / noaptea / și se uită numele / învingătorului". Când e vorba despre lumea reală cuprinsă de haos și incertitudine, Virgil Costiuc nu se sfiște să dezvăluie reprehensibili autentici: "și totul / din cauza păsărilor necrofage / care ciuguleau / literele comestibile" (Poșta, p.83).

Într-o serie de poezii se configurează o poetică a amânării, dar și una a alienării, care creează senzația neputinței potrivirii ființelor în scenă, trecerea perversă a timpului petrecându-se oarecum eșuant. În această situație nu mai e nevoie de nici o transcendență, asumarea situației de fapt având în substrat un fond alienant. Deși poezia în sine nu este despre alienare, ci mai degrabă despre farmecul discret al percepției vag senzoriale a lumii, poetul însuși se integrează într-o lume iluzorie și se declară: "astăzi / sunt bolnavul / de serviciu" (Spital – mirosul macilor, p.105). Poemele din ciclul "Spital" reprezintă ceea ce poetul ar putea defini o obsesie. Abia aici delirul ajunge la cote maxime, devine complet: "joc de oglinzi / rotunde și mici / mască / tifon / seringă / tampon / totul se învâрте / nu vreau să adorm / cineva mă păzește / se uită a om / n-o las să gândească / 'amantul mai vine' / 'taci / ai lipsă de sânge / curând / pleacă un tren la Eden'" (Spital – sala de operații, p.106). Vindecarea nu se întrevește, șansele sunt mereu amânate: "doctorul îmi dă iluzii / dar niciodată radiografia certitudinii" (Spital – patul, p.108). Boala în sine poate stârni vagi pretenții despre o libertate iluzorie, căpătată prin nonsens ca urmare a închiderii exact a locurilor de unde ar fi putut veni vindecarea: "se vorbea despre închiderea spitalelor / și în sfârșit / vom fi liberi / să ne pierdem / prin mulțime" (Spital – închiderea spitalelor, p.102).

Unele poezii din volum conțin mai multe poeme într-unul singur, părând rupte și fără nicio șansă de cădere într-o incantație poetică de sine stătătoare. De pildă, în poemul "Canarul captiv", eul poetic se înalță, "dar mă lovesc de copaci / copacii trec prin mine", ca apoi, de la înălțimea la care a ajuns, "mașinile trec și ele". Cum titlul poemului este sugerat abia de ultimile versuri, acestea ar fi putut să formeze singure poemul, deși șchioapătă și ele un pic: "am un canar / cântecul lui / se aude / dintr-o grotă".

Fără a manifesta nicio pretenție că în poezia sa se rostesc verdictive definitive, o parte din poemele lui Virgil Costiuc se încheie prin acorduri aforistice, ca niște concluzii sau esențe ale unor experiențe trăite în și prin poezie, făcând deseori ca finalul să se detașeze cu ostentație: "bea / ca și când ți-ar fi sete" (Fabrica de lumină, p.38), "trebuie / găsit un alt loc / unde cei care se întorc / să se îmbrățișeze"

(continuare în pag. 18)

Ion AVRAM

Fragment din romanul în curs de apariție "De ce zâmbește Sara"

I

Ascunsă de sălcii, barca se leagănă, aplecându-se. Stânga, dreapta. Stânga, dreapta. Ușor. Scurt. De la vânt. De la val. De la respirat, parcă. În atâta liniște. În atâta întuneric. Doar clipocitul apei printre rădăcini. Și ceața - valuri, valuri. Peste apă. Peste cer. Peste sălcii. Clipocitul... Și, din când în când, crapul cel mare, zvârcolindu-se. Să fugă. Să sară din barcă. Clipocitul - chemare acasă. Acasa peștilor. Împărăția de apă. De rădăcini ale sălciilor. Sub malul tăvălit de valuri. De vânturi. Stelele, luna - nicăieri. Malul celălalt - nicăieri. Doar ceața. Și noaptea. Surori vitrege peste apă. Peste lume. Peste liniștea de peste ele. Petrache Zontea împinge cu vâsla în dreapta, îndepărtând barca de mal. Pleoscăitul lopătatului - moale. O dată, de două ori, de trei ori. Moale. Mâna stângă - pe copastie. Crapul cel mare se zvârcolește să sară. Să fugă. În împărăția de apă. Prin întuneric - privirea pescarului. Moale. Și gândurile lui legănate. Stânga, dreapta. Stânga, dreapta. Ușor. Scurt. Somnul - chemare acasă. Acasa gândurilor. Și, iarăși - barca, alunecând singură la mal. Și el, împingând cu vâsla și așteptând. Poate, de data aceasta. Poate, în toana aceasta. Unul singur. Nu mai mult. Și nu, neapărat, mare. Poate să fie și mijlociu. Sau - chiar mic. Să-i poată spune lui Sotir a lu' Terze: *Tu, pescar, bă', a lu' Terze?! Uită-te, bă', aici: morun. O sută de kile, bă'! Sau, două... Cine știe... Da' poa' să fie și de optzeci. Morun, bă', înțelegi? Nu crăpcean... Nu strapazan... Nu mârlită! Morun! Sau, nisetru... Sau, cegă, bă' a lu' Terze!*

Împungând malul cu vâsla. Așteptând, cu ceața în oase. Mâna stângă - pe copastie. Genunchii - în crivacul din față. Crapul cel mare - zvârcolindu-se. Gândurile lui - zvârcolindu-se. Pe sub sălcii. *Stai, pește! Nu mai încerca. N-ai cum. N-am cum. Înțelegi? Poate, dacă agăț morunul. Altfel, nu. Ești mare, pește! Roagă-te să agăț morunul și, dacă-l agăț, îți dau drumul. Îți promit. Altfel, nu. Nici dacă ai fi prințul peștilor. N-am cum. Ce să-i spun lu' a lu' Terze? Că te-am prins și ți-am dat drumul dintr-un soi de milă sau, de ce? Că-l și auzi: Bă', a lu' Zontea, da' tu ești cam neînțârcat, bă'! Ha, ha, ha! Că-l știi cum face, strigând în gura mare, prin crâșmă: Ce crap mare, bă', a lu' Zontea! Tu, crap mare! Poate - un crăpcean*

sau o mârlită, acolo... Să-ți arăt eu, crap. Da', nu crap, morun, bă', a lu' Zontea! De aceea n-am cum, pește. Stai cuminte. Atâta ți-a fost scris. Ca și la oameni. Cât ți-e scris, pește, cât ți-e scris. Înțelegi? Și-apoi, nevasta... Copiii... Ce să le spun? C-am pierdut noaptea pentru trei mârlite? Nici într-un caz, pește! Ca să nu mai vorbim de întunericul și de ceața care, le vezi cum îți intră în ochi și în oase.

Pe sub sălcii. În legănatul moale, scurt al bărcii. Privirea - pe apa care nu se vede. Pe sub apa care nu se vede. Dinspre răsărit - umbra sălciilor trage întunericul, adăpostindu-l la mal. Ceața - valuri, valuri - se decolorează agale. O sirenă șuieră de plecare. În depărtare - cocoșii satului. Cântând de ziuă. În pupa - un clipocit și o umbră. Privirea se lipește de apă: O cioată. Care vine la mal. Mare. Neagră. Prea mare. Prea neagră. Parcă, nu-i cioată. Parcă-i om. Apucă amândouă vâslele. Vâslește. Barca - ușor în amonte. Cioata - spre mal. Privirea - peste umăr: *Să știi că-i om! Da, om! Prins de gulerul hainei de-o cioată. Și tras la mal. Te pomenești că nu-i mort! Vâslește. Ușor, în amonte. Cioata - în aval. Și spre mal. Prinde cioata cu cârligul bahorului. Și trage. Încet. Aproape. Da, om. Cioata - lipită de barcă. Om. Și, nu-i umflat. Nu-i înecat. Te pomenești că trăiește! Cioata - aproape. S-o atingi cu mâna. O prinde. O trage. O răsuțește de rădăcină. Cu om cu tot. Cu înfrigurare cu tot. Să-i vadă fața. Aprinde bricheta. Îi vede fața. Liniștită. Senină. Nu-i de om înecat. Doamne, poate-i viu!*

Îl prinde de mână. Îl trage. Cioata îl ține de guler. *Nu-i mână de înecat. Și, fața. Senină, liniștită. Nu-i mort.*

Trage barca la mal. Cu cioată cu tot. Cu om cu tot. Rădăcinile cioatei - brațe, plută sub trup. Îi pipăie ușor fața, gâtul: *Trăiește! Ce minune! Cioata l-a agățat de guler. Dumnezeu a poruncit cioatei să-l agațe de guler. Îi desface haina din agățătoare. Cu grijă. Cu febrilitate. Îl ia de subțiori și-l urcă. Trupul alunecă ușor pe scândura piturită a bărcii. Crapul cel mare se zvârcolește. Să fugă. Să sară. Îl reazemă cu spatele de crivacul din față. Cu peștele zvârcolindu-se la picioare. Ușor, omule, ușor. Aici, lângă pește. Ușor, pește, ușor. Aici, lângă om. Îl dezbracă. Haina. Cămașa. Pantalonii. Toate. Grele. Ude. Pe crivacul din spate - pătura. Ușoară, uscată. Trupul - lung. Greu. Îl ridică. Îl înfășoară. Din cap până-n picioare. Cât ține pătura. Așa, omule, așa! Trăiește, omule, trăiește! Lung. Greu. Înfășurat în pătură.*

Spre răsărit, sălciile trăgând întunericul la mal. Ceața - valuri, valuri, tot mai decolorată. Pe valuri, printre valuri - zvonul de lumină al dimineții. Și malul celălalt, deodată. Munte. Monstru. Pe apă, pe cer. Braconierul din amonte șuieră scurt dintre sălcii. *Controlul!* Prinde cârligul bahorului de-o scalcie și trage. Barca intră adânc sub sălcii. Șuieră scurt spre aval. *Controlul! Vangheaua mării lor de escroc! Numai ei să mănânce! Numai ei să fure! Ca hoții vin. Pe muțește. Să te prindă. Să te-amendeze. Să te bage în pușcărie. Vangheaua mării lor!*

(continuare în pag. 14)

Deodată, motorul - bondar supărat. Peste apă. Peste sălcii. Și lumina reflectorului. Sabie. Peste apă. Peste sălcii. Stai! Măinile sus! Leși la lumină! Undeva, în amonte. Stai, că trag!

Vorba - cuțit. Lumina reflectorului - sabie. Motorul - bondar nervos. Prin întunericul adăpostit la mal. Prin ceața decolorată. Undeva, în amonte. Adânc, sub sălcii. Legănat scurt, stânga, dreapta. Palmele - pe copastie. Strânse. Încordate. Vorbele, strigătele - scrijelind sălciile. Malul. Apa. Din toate părțile. Aproape. Și mai aproape. Gândurile - ciute hărțuite. Prin sălcii, pe sub sălcii. *Peștele, ca peștele. Da', omu'?! Ce le spun? Că-l trăgea o cioată de guler? Pe apă. Că, nu-l cunosc?! Că, acum l-am văzut prima dată?! Da', tu cine ești? Petrache Zontea. Și dacă ești Petrache Zontea, ce cauți matale cu barca, noaptea, pe Dunăre? Braconaj, ha'?! Buletinu'! Nu-l am la mine. Și, dacă nu-l ai, crezi că scapi? Umflați-! Stați, că-l am! Era în haină. Și dacă-l ai, crezi că scapi? Nu scapi! Ce-i cu mortu'? Nu-i mort. Ai zis că nu-l cunoști. Nu-l cunosc, da' nu-i mort. Mort, nemort, mergi matale la poliție, să-ți luăm o declarație. Ce să-mi luați? Să dai o declarație. Nu-i bine. Mai bine-l ascund în sălcii. Și, dacă mă prind? Ce-ai ascuns, matale, acolo? Un om. Care om? Cum îl cheamă? Nu-l cunosc. Nu-l cunoști, da'-l ascunzi. Dacă-l ascunzi, înseamnă că-i mort. Nu-i mort. Dacă nu-i mort, de ce-l ascunzi? Plutea pe apă cu o cioată! I-auzi! Înota călare pe cioată. Nu înota. Atunci, îl trăgea cioata de guler? Ha, ha, ha! Da, îl trăgea cioata de guler. I-auzi! Crezi că noi suntem veniți cu cioata? Hai, matale, la poliție, să-ți luăm o declarație! Umflați-! Nu merge. Omu-i om. Peștele-i pește. Pentru pește, plătești o amendă. Și, gata. Cu omu', ce faci? Și, dacă moare? Doamne, ferește!*

Gândurile - ciute hăituite. Vorbele, strigătele - junghere. Lumina - prin sălcii. Motorul - bondar furios. Aproape. Și mai aproape. Și peștele acesta, care se zbate. Ca să mă dea de gol, ca să mă prindă, parcă, și să scape. Hotărăște-te, bă', a lu' Zontea! Om sau pește. Pește sau om. la peștele în brațe. Îl ridică. Îl coboară ușor în apă. Un clipocit tremurat scutură sălciile. *Du-te, pește, du-te!* Adânc, sub sălcii. Palmele - încordate pe copastia bărcii. *Du-te, pește, du-te!* Vorbele, strigătele - undeva, în aval.

Stai, mâinile sus! Leși la lumină!

Departa. Și mai departa.

Pe fundul bărcii, rezemat de crivac, înfășurat în pătură - omul. Lung. Greu.

Ce morun, bă', a lu' Terze? Ce nisetru? Om, bă' a lu' Terze, om!

Adam PETRE

talpa sandalei mele

câmpiile ard sub cerul lănos al verii,
ard cu miros de mac roșu ochii noștri, ard
sub talpa sandalei mele.
arde dumnezeu sub talpa sandalei mele
câmpiile ard...

masturbare poetică

vreau o poezie să-mi masturbeze toate
simțurile,
să cânte carnea pe mine,
să-mi vibreze sângele în vene.
nu pot trăi fără poezie cum nu pot fără apă
sau fără mâncare sau fără tine.
respir, trăiesc poezie,
o scriu oriunde, prin parcuri, cafenele,
w.c. publice, cabine telefonice...
dar poezia moare în fiecare zi pe hârtie ca o
fecioară, mamă, amantă,
soție, prostituată,
fără îngropăciune, fără slujbe, fără preoți,
fără biserici...
în baie se aprinde un singur bec, celălalt stă
ascuns, mort.
poezia se stinge în fiecare zi,
e celălalt bec neaprins, mort ori ascuns.

jocul de-a portocala

într-o sfântă duminică bărbatul altei femei
mi-a strecurat
o portocală pe sub fustă
între picioarele mele a explodat o întregă
lume
cu sori
cu râuri
cu biserici
cu păduri
cu orașe
întregi continente sau prelins de-a lungul
picioarelor mele neîncălecate...
într-o duminică ne-am înghițit într-un
orgasm
eu, portocala și bărbatul altei femei

Andrei PARAPIRU

Frumusețea – Steagul Divinității

Așa cum spunea Dostoievski, printr-unul din personajele sale, frumusețea va salva lumea. Și a venit și vremea s-o facă. Pentru că lumea pe care o aștepta acel mare spirit al credinței e aceeași pe care o aștept și eu și mulți alții: Noua Creație Divină Ce unește veșnicia din care provenim celei spre care ne îndreptăm. Pe acest fond, Cuvântul, adică Întrupătorul întregii noastre suflări într-un fel de visare în realitatea ce ne alcătuiește viața, Cuvântul fundamental din Care suntem hrăniți este reacția noastră cea mai intimă la peisajele experiențelor care ne înconjoară. Înăuntru și în afară. Fiind vorba de Dumnezeu-Cuvântul, El naște în ai Săi aspirații, acesta și fiind semnul Său. Ca atare, ne modifică pentru a-Și face loc în noi și, cu noi, în lumea noastră, antrenând și mesaje personale ce stau la baza personalităților noastre. Prin asta, El alcătuiește o țesătură de Măreție ce nu are corespondent deplin în lumea de aici (nici pe departe), de aceea, de multe ori, oamenii se trezesc că spun "Ce bine-ar fi să fie așa!", sau "E doar un vis de-al meu" și alte asemenea replici. Dar, motivându-i la fapte, se vede dovada că ochiul acela încântător de fascinație, cum-necum, există undeva realmente.

Pentru mine, era cât pe ce să nu mai existe o atare frumusețe, cel puțin în literatură, dacă nu dădeam de Tolkien, scriitorul preacunoscutei cărți (pentru cei mai mulți, încă, doar după titlu și din cauza filmului) „Stăpânul Inelelor”. Că așa-i el receptat la noi, în România. Dar, în ce mă privește, acest om a dobândit valoarea excelenței ultime, prin felul în care L-a reprezentat pe Dumnezeu în artă. Fiindcă mi-a vorbit de la inimă la inimă, încă din prima sa carte, cea de fond a operei și a vieții sale, **Silmarillion**, despre cele ce ne mărginesc, secrete și nu prea, existența, cu un țel în măsură să ne răscumpere din rutina sufletelor mici. Așa vede el chemarea adresată de Cel Suprem celor apropiați pentru a realiza Frumusețea cea Mare. Aceștia fiind creați tocmai pentru a O ființa ca atare, oglindindu-l astfel Divinitatea în valorile lor de personalitate, cu priceperile lor cu tot, rostuite doar pentru atât: „Iluatar le-a spus atunci: *‘Din tema aceasta pe care v-am înfățișat-o vreau să-mi faceți cu toții, în cânt armonios, o Muzică Măreață. Și, cum am aprins în voi Flacăra Nepieritoare, veți putea face dovada puterilor voastre înfrumusețând această temă, dacă veți voi, fiecare cu ale sale gânduri și meșteșuguri și după cum se pricepe. Ci eu voi sta și voi asculta și mă voi*

bucura că, prin voi, frumusețea cea mare a fost trezită și preschimbată în cântec” (Silmarillion, p.42, al.1).

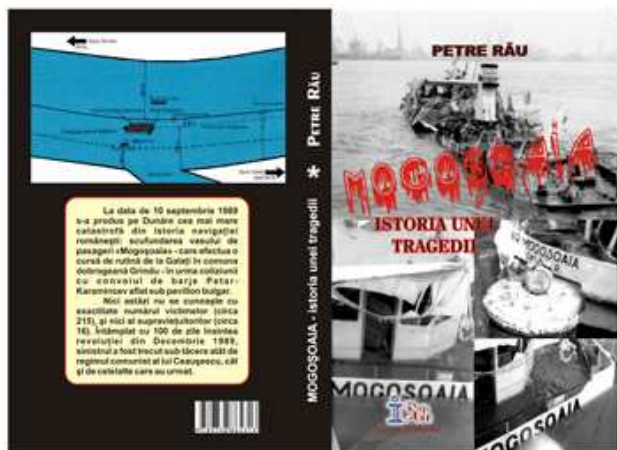
Dominat fiind de literatură, iscarea acelei frumuseți de care vorbește Tolkien îmi este totul, recunosc, doar pentru cât am la cunoștință drept arta literară.

Partea lui de glorie este că reușește deplina echivalare a măreției spiritual-morale a **Bibliei** în creația cultă, ideea lui arătându-se a fi Arda – pământul ca viziune divină de centru semnificativ al întregului univers. Imaginea pe care o generează are de-a face exact cu esența imaginației - oglinda sinelui încredințat lui Dumnezeu, de unde rezultă o incredibilă putere de reașezare și explorare. Și nu doar cantitativ - peste 30 de volume, ci mai ales calitativă - toate alcătuiesc același tablou al făpturii fermecate de Divinitate, aflată neîncetat în descoperirea specificului ce-i portretizează paradisul.

Pe de altă parte, frumusețea este cea care pune în inimi deschiderea estetică a acestor opere împreună cu a altora, devenind, în lume, etalonul nostru de trăire paradisiacă. Pentru că paradisul pierdut nu-i deloc pierdut, în cele din urmă. Hristos îl recuperează, prin moartea și învierea Sa, ca pe o Nouă Creație, frumusețea salvează lumea prin dragostea unificatoare de care face parte tuturor ce se lasă implicați ei, iar Marea Frumusețe despre Care vorbește Tolkien a fost cântată mai înainte de visul acestei ființări și are un cântec și mai frumos decât primul, culminând răscumpărării sensibilităților noastre în Transfigurarea Divină.

Tot așa de bine, Frumusețea stă în zâmbetul neseducător al vreunei femei care tocmai prin asta farmecă (fără să-și propună), stă în adierea unei flori în vânt ca să facă semn cuiva prea blazat intelectual când este vorba despre frumos, în susurul apei de munte, în ineditul peisajului de pe vreo vedere, în țeserea sunetelor într-o singură armonie, când civilizația mașinală nu se mai aude, ș.a.m.d. Asta dincoace de artă. Dar toate țintesc tocmai Transfigurarea noastră, unde ni se portretizează mesajul împletirilor ce ne formează cu faptele care ne împresoară. Acest mesaj se realizează îndeosebi prin Arta de exprimare a Divinității – Locul Preascump de unde Frumusețea vine și-ncotro Se-ndreaptă, cu tot cu noi, cei ce-O tânjim pe drept, în felul Ei. Așa cum și Ea tânjește după noi, tot mai mult, odată ce ne răpește. Frumusețea fiind Asemănarea lui Dumnezeu în noi, și în relație cu ștergerea Oglinziei Sale din Care suntem făcuți.

Petre RĂU

Fragment din romanul-document **“Mogoșoia – istoria unei tragedii”**, ediția a doua revăzută și adăugită, august 2009

La data de 10 septembrie 1989 s-a produs pe Dunăre cea mai mare catastrofă din istoria navigației românești: scufundarea vasului de pasageri «Mogoșoia» - care efectua o cursă de rutină de la Galați în comuna dobrogeană Grindu - în urma coliziunii cu convoiul de barje Petar-Karamincev aflat sub pavilion bulgar.

Nici astăzi nu se cunoaște cu exactitate numărul victimelor (circa 215), și nici al supraviețuitorilor (circa 16). Întâmplat cu 100 de zile înaintea revoluției din Decembrie 1989, sinistrul a fost trecut sub tăcere atât de regimul comunist al lui Ceaușescu, cât și de celelalte care au urmat.

LABORATOARELE MORȚII

La pescuit de cadavre

- Tovarășe director, strigă cu putere ministrul. Strângeți toți oamenii care pot fi îmbarcați în bărci și șalupe! Să-i faceți să fie pregătiți! De cum reușim să mișcăm din loc epava, ei să pornească la pescuit de cadavre. S-a înțeles?

Ordinul suna mai mult decât macabru, dar directorul nu asta sesiză, ci expresia aceea ciudată “să-i faceți să fie pregătiți”. Adică, cum să-i fac să fie pregătiți? se întrebă el în timp ce se îndrepta spre locul în care îl așteptau muncitorii din docuri.

Erau vreo treizeci de inși. Stăteau acolo de patru zile. Pentru că fuseseră prea aproape de evenimente, prea aproape de oficialități și asistaseră chiar și la unele discuții de-ale lor mai nepotrivite, nu li s-a mai permis să părăsească zona, pentru a nu răspândi, prin lumea agitată și nenorocită de dincolo de gard, ceea ce auziseră sau văzuseră. Tot ce s-a crezut că ar fi avut nevoie li s-a adus aici din oraș: pâine, conserve și apă minerală.

Când se apropie de ei directorul observă că erau cu toții obosiți, cu fețele livide, bărboși și fără vlagă. Se simți deodată ca și cum ar fi nimerit într-un trib de sălbatici, așa de năucii și speriați îl priveau bărboșii aceia slăbănogi și gălbejiți din fața lui. Își stăpâni totuși teama ce-l invadase și începu să le vorbească:

- Măi, băieți! Se apropie clipa când trebuie să fim și noi de folos nenorociților ăștora de după gard care așteaptă să-și recupereze morții.

Făcu într-adins o pauză pentru a surprinde reacția ascultătorilor. Apoi reluă:

- Se apropie clipa când nava va fi mișcată din loc și noi trebuie să ieșim pe Dunăre la pescuit de cadavre, o scurtează directorul, surprins și el de grozăvia vorbelor ce le spune.

Chipurile celor din fața sa căpătaseră o culoare pământie. Se priveau unii pe alții, nedumeriți, deși bănuiseră de vreo câteva zile că exact pentru asta au fost ținuți aici. Se lăsă un moment greu de liniște.

Într-un târziu, unul dintre ei ieși în față, se întoarse către ceilalți și se scuză:

- Eu trebuie... eu trebuie să-l găsesc pe vărul meu și pe unchiul meu. Iau o barcă, dar nu pot singur. Hai, măi, lordane! Hai, de mă ajută!

Cel chemat se uită speriat la cei din jur, încercă să facă un pas înapoi, dar nu avu loc de ceilalți. Zise, smiorcăindu-se:

- Nu pot. Nu pot, prietene! Știi doar că sunt bolnav cu inima. Nu pot, măi, prietene!

În timp ce vorbea își făcu loc printre ceilalți să se retragă. Restul grupului părea că vine către el și îl sufocă. Își duse mâna la inimă. Bătea să-i spargă pieptul. Se caută cu mișcări febrile prin buzunare. Găsi o pastilă și o duse la gură. Imediat după ce o înghiți, răsuflă ușurat și parcă nici teama nu i se mai putea ghici pe față.

- Bine că nu te doare inima, bă, când vii amețit la slujbă, îi strigă directorul care asistase neputincios la toată scena aceea. Acum, când nenorociții ăștia au nevoie de dumneata, acum, când trebuie să ne facem datoria, pe dumneata te doare...

Abia acum, după ce aproape că termină de spus aceste cuvinte, înțelese vorbele tovarășului ministru și tresări. Se întoarse.

- Stane, strigă el după șofer. Vino aici, Stane! Am nevoie de tine.

Șoferul veni îndată, alergând pe ultimii pași. Directorul îl apucă prietenește de după umăr și făcu împreună cu el câțiva pași mai înspre gard, îndepărtându-se de grupul de muncitori pentru a nu fi auzit.

- Stane, cât faci până în oraș?

- Puțin, tovarășe director, că am semnul ăla galben pe mașină și nu mă oprește nici dracu’.

- Bine, Stane! Într-un sfert de oră ești înapoi cu treizeci de sticle de coniac, dintr-ăla albanez, știi tu. Scanderberg. Îl iei în numele meu, ai înțeles?

Șoferul nu păru nedumerit. Aruncă scurt un “Am înțeles!” și porni în fugă spre mașină.

Directorul se reîntoarse către grupul de muncitori. Printre ei nimic nu părea să se fi schimbat. Se mai rățoiau încă unul la altul, fără să fi ajuns la o hotărâre. Cel care ieșise în față era tot acolo. Nimeni nu i se alăturase. Iordan îl privea impasibil. Parcă nimeni nu i-ar fi cerut nimic.

- Bine măcar că nu e prea cald, începu ca din senin directorul, ca să le atragă din nou atenția.

(continuare în pag. 17)

(urmare din pag. 16)

- Adevărat, tovarășe director, îi răspunse un muncitor de aproape, de lângă el, cu intenția vădită de a-l băga în seamă. Altfel nu ne-ar fi ajuns rezerva de apă pe care ne-ați trimis-o azi. Don' director, știți ce ne-au dat azi la prânz? Rasoale de adidași și chiftele cu pâine în ele în loc de carne...

- Iar ieri ne-au dat salam împutit! interveni un alt muncitor, tot din apropiere.

Directorul nu păru să-i asculte. Se amestecă printre ei. Nu mai făcuse asta niciodată. Din scaunul său, pe care îl ocupa de multă vreme, mulțimea de oameni pe care o conducea era pentru el un element cu care nu se văzuse nevoit vreodată să se confrunte. Iar asta din fața lui nu semăna deloc cu lumea aceea pe care o cunoscuse. I se păru că soarta i-a aruncat împreună în mijlocul acestei nebunii. Atâta durere era pe mal și atâta groază pe Dunăre, încât nimic în jur nu mai părea normal.

Încercă să se pună în pielea acestor oameni cărora chiar el, slab de fire, trebuia să le ceară să fie curajoși și să pornească la pescuit de morți. Simțea că nu se mai recunoaște, că ceea ce spune și ceea ce le cere acestor oameni nu au nimic în comun cu el.

Frânt de oboseală se strecură printre muncitori și intră în cabina dispeceratului. Aici se opri direct pe canapeaua moale din fundul încăperii. Îi ceru dispecerului de serviciu să-l lase singur și să-l anunțe când se întoarce Stan. Încerca să se adune, să nu se lase pradă deznădejdi.

- A ieșit unul! Agață-l, loane! Agață-l! Nu-l lăsa să-ți scape!

Se visă pe spațiul întins al apei bătrânului fluviu. Peste tot se vedeau cadavre umflate. Peste tot erau șalupe și bărci, iar pescarii, cu cângi, trăgeau cadavrele la mal.

Tresări când intră pe ușă Stan cu o ladă în brațe.

- Adună muncitorii, Stane! îi spuse el după ce se eliberă de gândurile acelea ciudate. Să fie toți. Apoi le dai la fiecare câte o sticlă dintr-asta.

Șoferul își privi directorul. Nu-l recunosc. Nu-i e ușor nici lui, gândește. E om și el. De cinci zile n-a mai ajuns la ai lui, acasă.

Operațiunea cu împărțitul sticlelor s-a terminat repede. Nici un muncitor n-a comentat. Fiecare și-a luat porția și s-a retras la câte un dos. Cu toate că, dacă de data asta le-a dat de băut chiar directorul lor în persoană, tot mai aveau jenă să bea de față cu el.

Directorul îi lăsă o jumătate de oră singuri. Apoi reveni printre ei, luă o sticlă din mâna lui Stan, îi desfăcu dopul și vărsă câteva picături pe pământ, zicând:

- Dumnezeu să-i ierte!

- Dumnezeu să vă audă! răspund aproape în cor toți ceilalți, imitând același gest pe care l-a văzut la directorul lor.

Directorul trase două înghițituri dintr-o sticlă smulsă din mâna lui Stan. Apoi, ca să înveselească atmosfera, întrebă:

- Stane, ai băut și tu?

- N-am băut, tovarășe director! sări ca ars șoferul, surprins și speriat de întrebarea directorului său.

Izbucniră în râs. Chiar și directorul râdea odată cu ei. Acesta mai luă o înghițitură și zise:

- Măi, da' bun mai e! Nu-i așa, băieți?

- Așa-i, tovarășe director, răspund câțiva mai aproape de el.

Încetul cu încetul sfiala dispăru. Limbile începură să se mai dezlege. Vorbeau între ei dar nu se mai ascultau unul pe celălalt.

- Vin cu tine, prietene, strigă Iordan, văzându-și partenerul pe aproape. Vin! Dă-o dracu' de inimă! Ce, parcă morții ăștia n-au avut și ei inimă? Și la ce le-a folosit?

Într-un târziu directorul, pe care nimeni nu l-a văzut când dispăruse, reveni cu șoferul după el.

- Oameni buni, le atrage atenția șoferul Stan. Vrea tovarășul director să vă mai spună ceva. Să-l ascultăm!

- Trăiți, to'ar'șe director! strigă cât îl ținu gura Iordan, care se afla chiar lângă el. Sticla sa nu mai avea cine știe ce în ea.

Directorul nu-l luă în seamă. Se adresă sobru tuturor:

- Oameni buni, trebuie să ieșiți la pescuit!

- Mergem, to'ar'șe director, răspunse același Iordan cu și mai mult curaj, strecurându-și capul pe sub mâna directorului rămasă întinsă. Apoi căutându-și cu privirea încețoșată prin jur partenerul, adăugă:

- Nu te-am uitat, prietene! Merg cu tine să-l pescuim pe vâr-tu.

- Taci, bă, îl muștră un alt muncitor. Lasă-l pe tovarășul director să vorbească!

Iordan tăcu. Era supărat că s-a răstit ăla la el. Plecă de lângă director ca un câine ascultător cu coada între picioare și se opri lângă prietenul său.

- Asta e, încheie directorul. Pentru bărci grupați-vă câte doi, iar pentru șalupe câte trei. Vă aștept la mal, mai zise și porni într-acolo.

Muncitorii își urmară îndată directorul. Unii mai storceau încă ultima picătură de licoare din sticle. Alții, care nu-și terminaseră băutura, și-au luat sticlele cu ei. Singur, prietenul lui Iordan nu mai părea nici curajos, nici vesel. Rămase în coada plutonului. Noroc de Iordan, care îl observă și îl îmbărbătă, că altfel, cine știe, parcă l-ar fi bătut gândul să o ia la fugă printre copaci și să uite, să uite, să uite...

Îmbarcarea nu a durat mult. Cel mai mult timp le-a luat împărțirea cângilor, a păturilor și ce mai aveau nevoie.

Iordan se așeză în barcă alături de partenerul său care trăgea la rame. Era roșu la față și simțea în el o forță și un curaj așa cum nu mai avusese niciodată. Partenerul vâslea fără prea mare chef. Părea supărat.

- Prietene, nu fi trist, îl încurajă Iordan. Îi pescuim. Îi pescuim pe toți, ai să vezi.

Depart, pe Dunăre, către malul celălalt, o portavoce se declanșă, spărgând liniștea din jur. Mai întâi hurui puternic, apoi din ea se desprinse cu glas răgușit:

- Atenție! Cei cu recuperarea, se aude? Fiți gata! Să nu vă scape nici unul. Agățați-i cu cângile și trăgeți-i la mal. S-a înțeles?

(continuare în pag. 18)

Iordan se uită în barcă. Două cângi lungi zăceau pe fund. Apucă una dintre ele. Vârful e prea ascuțit, își spuse. L-oi agăța de cămașă, de curea, de ceva. Altfel, cu cârligul ăsta poți să-i rupi burta.

Dintr-odată apa se tulbură în apropiere și începu să lovească cu valuri nu prea mari barca. Iordan stătea încordat. Partenerul său se opri din vâslit. Scrutau amândoi apa până în locul din care știau că va apărea cât de curând, ridicată de macarale, epava Mogoșoaiei. Dinspre acel loc se vedea ceva pe apă. Venea ca un balot de paie, plutind către ei.

- Uite că vine, prietene! Lasă-mă! Lasă-mă pe mine, că-i al meu.

Partenerul nu-i răspunse și nici el nu păru interesat să audă un răspuns. Era cu ochii pe balot. Se apropia.

- Prietene, da ăsta-i cam rotofei, strigă Iordan când descoperi câteva forme la obiectul acela plutitor. Vâr-tu era slăbănog. N-o fi el, o fi moș-tu Costică, că ăla era grăsan. Numai de nu s-o grăbi, să-mi scape.

Apucă de cange cu ambele mâini, o întinse deasupra apei și dădu să agățe mogâldeța. Nu vedea prea bine dacă leșul acela venea cu capul la vale sau era cu capul la deal. Se hotărî. De orice îl va agăța cu cangea, numai de cap nu. Dar unde-i era capul?

Cadavrul arăta de la un capăt la altul ca o bășică umflată. Așa îl găsea Iordan. Era aproape de el și putea să-l vadă mai bine. Venea cu capul înainte. Un cap mare cât o găleată, o burtă umflată, gata să plesnească. Niște picioare ca niște butuci. Se apropia în viteză.

Lui Iordan îi dispăru curajul. Stătea cu cangea în mână și atât. Uitase ce trebuia să facă.

- Iordane, îi strigă prietenul său, agăță-l!

- De ce să-l agăț? Întrebă Iordan aproape în șoaptă, ca pentru sine. De ce să-l apuc? Nu vezi, prietene, că-i gol pușcă, n-are haine deloc pe el!

- Agăță-l! Agăță-l, frate, că altfel îl pierzi.

Iordan ridică cu hotărâre, până deasupra capului, cangea. Apoi o lăsă să coboare fix în momentul în care cadavrul trecu prin dreptul lui. Cârligul se înfipse în carne și, când fu oprit din alunecare, Iordan auzi în urechi cum carnea aceea se sfârșie scurt. Partenerul sări să-l ajute. Curentul ducea și barca și captura la vale.

- Ține-l bine, frate! Ține-l bine! îi strigă partenerul său din spatele bărcii.

Iordan simți în nări duhoarea hoitului. Gura i se umplu de amar. Ochii îl usturară dintr-odată, gata să-i plesnească. Singură inima parcă bătea fără să-i pese. Dar nu pentru mult timp.

- Prietene, inima! Mai apucă să spună și se prăbuși ca o cârpă pe fundul bărcii.

- Ține-l bine, frate! Ține-l bine! abia mai auzi, repetat, ca prin vis, îndemnul partenerului său.

(Amintiri prizoniere, p.15), "așa meditam / cât de amare sunt măslinile coapte / când le furam la arabi / din copac" (Aeroportul, p.13).

În unele poeme autorul contemplant lumea și meditează la cauzele ei prime. Iată cum îl vede poetul pe zeul egiptean al soarelui, contemplant în fața statuiilor străvechi și transpus în lumina unor amintiri rupte din istoriile antice: "cineva suge din fluviu / și scuipe nămolul pe maluri" (Zeul Ra, p.56). Cu toate acestea, eul poetic nu stă sub imperiul melancoliei, deși adeseori îl găsim rătăcit într-un spațiu în care excesul de comunicare ar fi trebuit să fie o stare imanentă și totul ar fi trebuit imaginat sub semnul mesajului spus. Dar adevăratul soare are pentru poet o definiție clară, cu mult mai telurică: "soarele / un mic sfânt / în care batem cuie / ori de câte ori / nu găsim drumul" (Poem, p.78). Astfel încât, în poemul "Spital - mirosul macilor", p.105, poetul își declină rolul de modernist frustrat de un mediu devenit agasant tocmai din cauza imposibilității comunicării: "navighez pe tavan / tropăind / cu piciorul de ghips / comandând / echipajul de păsări".

Cartea dispune de o copertă pestriță, ca și poezia din interior. Multe dintre poeme dezvoltă tema întâlnirii cu aparențele, cele mai bune sălășluind undeva pe la mijlocul volumului. Dacă originalitatea poetului declamată pe coperta a 4-a nu poate fi contestată, despre profunzimea versului său ar fi încă multe de discutat.

Așadar, "Sanatoriul de pe mal" este un volum de versuri neuniform, care parcă înghite o poetică diversificată a poetului. Apreciat ca deținător al unei poezii negativiste care totuși degajă, în urma lecturării, un tonus pozitiv (V. Ștefănescu – „Tonusul pozitiv al unei poezii negativiste”, Zile și nopți, Nr. 20, 3 oct. 2008, pag. 4), Virgil Costiuc își construiește o lume care se confundă aproape constant cu realitățile cotidiene, iar asta se petrece mai ales când poetul devine ferm în detașarea sa. Încercările timide de desprindere din această lume în care se simte încorsetat, încheiate uneori cu invitații violente spre țărături necunoscute, nu sunt la fel de perceptibile și de convingătoare.

Este posibil ca primul volum al lui Virgil Costiuc să nu reușească să-i fixeze definitiv coordonatele universului său poetic și maniera sa scripturală. Cu toate acestea, printr-un oarecare rafinament semantic, printr-o ambiție posibil împinsă deasupra inteligenței sale native și care îi dă aripi rar întâlnite, el încearcă grațios să penetreze cu o notă distinctă spațiul poeziei actuale românești.

(urmare din pag. 18)

sarcina de a inventaria și înregistra toate aparatele de aici, cu starea în care se află. Își fac conștiincios datoria, vorbesc cu glas tare, parcă pentru a demonstra că nu au nimic de ascuns: "Radiotelefonul alimentat!", "Am notat: radiotelefonul alimentat!", "Sonda ultrason alimentată!", "Am trecut-o!", "Axiometrul alimentat, la indicația 18!"

Este descoperită stația radar. Toate butoanele albe sunt pline de mâl. Cadranul este aproape de nerecunoscut. Cineva strigă să nu se atingă nimic, nici măcar un buton. Urmează la rând panoul de bord. Aproape toate aparatele acelea sunt rusești. Se citesc indicatoarele, acele, ceasurile. "Avea 15 grade în babord?" întreabă cineva. Nu este însă timp pentru interpretări. De fapt, rolul acestor specialiști era doar de a constata, nu de a interpreta. Li s-a menționat clar acest lucru, când au fost trimiși acolo.

Între timp, bacul mai face un transport de cadavre pe malul celălalt.

La o zi după aceea, epava navei Mogoșoaia este prinsă în parâme noi, groase și atârnată de podul dintre cele două corpuri ale unei nave salvator. Nu mai are nici un geam. Ridicată puțin peste linia de plutire, epava își expune acum, din plin, "rana" care i-a fost provocată de lovitura primită din partea împingătorului bulgar. Acum ea se distinge clar, în tribord, cam în dreptul cabinei de comandă. E mare și adâncă. Dar nu impresionantă. Este totuși "rana" care a scos nava definitiv din circulația fluvială. Este și "rana" care a provocat moartea a peste două sute de ființe.

Scafandrii grei intră din nou în acțiune. Ei trebuie să elibereze de cadavre și obiecte toate încăperile care au mai rămas și în care nu s-a pătruns încă. Pare a fi mai comod de operat acum, dar mirosul îngrozitor te face să-ți iei câmpii. Peste tot mълuri, cioburi, resturi din diferite obiecte, chiar și resturi umane.

Operatorii filmează. Fotografii trag poze. Se filmează și se fotografiază fiecare încăpere, fiecare punte, fiecare detaliu. Dar, cel mai mult, aparatele se opresc pentru a cuprinde în cadru "rana" aceea mortală a vasului românesc de pasageri.

CyberPoems

Măcar de-aș avea o mireasă în mine
cu eclipsa de dincolo de ani rătăcită
în poziția ta vândută pe un braț de lemne
voi respira oxidate miresme
de inducții bolnave
dimineața lucrurile
intangibil vor merge

Stropi de fluturi nocturni
moartea atârână de circumstanță
arc de spânzurătoare
precum un semn neînțeleș
precum singura pasăre
ce se așază lângă tine

Mai apare-mă
biserica aceasta care și-a înghițit clopotul
ne iubește pe ascuns
urmând un drum de izvoare tălâmbe
patria sferelor
mai aproape de vârstele mele
Bezna se suie prin cap
mai să-mi încurce neuronii
noaptea mea spre vulcani călătoria și-o
scurge
Verde de tristă e dragostea aceasta.

Apollo

Marieta GĂUREAN

POVESTE IMORALĂ**Rodica Ojog-Brașoveanu**

Rodica Ojog-Brașoveanu (n. 28 august 1938, București - d. 2 septembrie 2002) a fost, incontestabil, marea doamnă a romanului polițist românesc. De meserie avocat, la insistența soțului ei, actorul Cosma Brașoveanu, a scris primul roman, *Moartea semnează indescifrabil* și l-a publicat în 1971 la editura „Albatros”, colecția „Aventura”. În urma succesului publicistic renunță la avocatură, practică timp de 7 ani și se dedică scrisului, publicând peste 35 de romane, în majoritate polițiste, dar și istorice și unul științifico-fantastic¹. Dintre romanele polițiste amintim *Moartea semnează indescifrabil*, *Enigmă la mansardă*, *Necunoscuta din congelator*, *Telefonul din bikini*, *Cocoșatul are alibi*, *Răzburarea slușilor*, *O bombă pentru revelion*, *Ștafeta*, *Coșmar*, *Un blestem cu domiciliul stabil*, *Apel din necunoscut*, *Ancheta în infern*, *Crimă prin mica publicitate*, *Cuția cu nasturi* și, nu în ultimul rând, *Poveste imorală*, asupra căruia ne vom opri atenția în rândurile de mai jos.

Acțiunea, derulată pe parcursul unei săptămâni², surprinde Bucureștiul anului 1997, într-o societate evoluată, dar marcată încă de regimului comunist. Protagonistii, căpitanii Costea (alias Cap. Bob) și Bădoiu (alias Babuinul) intră în scenă în momentul în care mai multe prostituate de lux sunt găsite moarte în apartamentele lor. La prima vedere ar fi vorba despre un criminal în serie, dar lucrurile se precipită o dată cu amenințările cu moartea făcute Ninei - prietenă cu una dintre victime și soția unui german cu funcție politică importantă. Căpitanii Costea și Bădoiu se simt la capătul puterilor când numărul crimelor crește îngrijorător, Nina este răpită, viitorul soț (al unsprezecelea) al mamei lui Bob devine suspect și la domiciliul celor implicați se găsesc acvarii cu peștișori exotici a căror însemnătate este un mister. Când până și ultimele speranțe sunt spulberate prin dovada că însuși comisarul Poliției este corupt, în rezolvarea cazului apare un pion important: Dorinel, care chiulește de la școală pentru a juca rolul lui Sherlock Holmes.

Poveste imorală te ține cu sufletul la gură, nu numai datorită intrigii ingenioase și complexe, ci și a limbajului care îmbină într-un mod spectaculos neologismele cu argoul, a aluziilor pline de ironie și umor la adresa diferitelor personalități ale perioadei comuniste și ale anilor '90. Întâlnim tipul milițianului

care își are rezerva de vodcă în buzunar, tipul prostituatei de lux, al asasinului, al coruptului, al împătimitului jocului de noroc (Caritas).

În ciuda atmosferei sumbre create de crimele în lanț, cititorul savurează fiecare pagină datorită stilului aparte al autoarei. Aproape fiecare dintre personaje îi este atribuit un alt nume decât cel real: Suliță pentru maiorul Demetru, Țeastă pentru Ioan Condeescu, Morcoveală pentru Violeta. Alții sunt asemuiți unor actori precum Richard Gere sau Robert Redford.

Pentru a vă convinge singuri, să lecturăm împreună următorul fragment cu care debutează romanul:

"Credeți-mă, băieți, trei crime într-o săptămână înseamnă cam mult chiar și pentru unul ca mine. Sunt mic și al dracului! Am 1,61, dar bat la 1,65. Cu tocuri și talonete. «Ca papiștii și lăutarii», zic unii, dar nu-mi pasă. Chestia-i că am sărit din ordinul handicapatilor. Când mă rad, trebuie să mă urc pe un scaun. Tipul care a stat înaintea mea în apartament juca în naționala de baschet și a cățărat oglinda din baie sub tavan. În rest, lucrurile n-ar sta prea rău. Mama crede că sunt dragălaș, eu sunt sigur că pe tata nu-l chema Peter O'Toole. Ea nu-i sigură în legătură cu niciun nume. Apropo de nume, mi se spune Bobiță. Pentru un tip care a trecut de treizeci de ani sună neserios, dar parcă Barbu mi se potrivește? Așa a vrut însă mama, probabil ca să țină minte să nu mai înghită bărbi. Alde Nae Cola, Mary Istanbul, Gigi Samsung, clienți fideli care-mi asigură un trafic nonstop în birou, îmi zic Cap Bob. Văd ceva filme băieții!

Ați înțeles, deci, că sunt căpitan. Din cauza fizicului am intrat greu în Poliție. «Prea atragi atenția», mi s-a explicat..."

¹ Informații de pe www.wikipedia.org

² Romanul este structurat în 8 părți (luni, marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă, duminică și epilog)

ANTARES

Cum s-a desfășurat Festivalul Internațional "Serile de literatură ale revistei Antares", 2009

Festivalul Internațional "Serile de literatură ale revistei Antares" a ajuns, iată, la cea de-a XI-a ediție. Adunând "forțe" importante ale literaturii române dar și numeroși oaspeți de peste hotare, nu trebuie să ne mirăm că festivalul de la Galați a început, încetul cu încetul, să ocupe un loc important pe podiumul festivalurilor de acest gen din țară și din străinătate.

Programul festivalului Antares 2009

Despre însemnătatea festivalului pentru orașul Galați s-au scris și s-au spus multe până acum. Însuși sufletul acestui festival, poetul Corneliu Antoniu, aprecia cu numai două ediții în urmă: "Festivalul «Antares» este un câștig real pentru Galați, în sensul că, pentru câteva zile, el devine o capitală europeană a spiritualității, oferind posibilitatea de a fi cunoscut în lume ca și centru cultural, nu numai economic".

Iată, ca exemplu, cum s-au desfășurat evenimentele din cadrul ultimului festival "Serile de literatură ale revistei Antares", ediția a XI-a, 2009.

Festivalul a început pe data de 28 mai, într-o joi, și a ținut până luni, 1 iunie. În prima zi au sosit aproape toți invitații din străinătate: Mexic, Egipt, Belgia, Germania, Norvegia, Austria și Italia, dar și o bună parte dintre scriitorii români invitați din alte localități decât Galați și Brăila. Toți au servit masa și au fost cazați la hotelul Faleza din Galați, o gazdă binecunoscută, devenită de acum tradițională.

Peter Sragher și Corneliu Antoniu în prim plan, alături de scriitorii sosiți de peste hotare

A doua zi, la ora 10:00, s-a făcut deplasarea la Brăila, ca oaspeți ai Liceului Pedagogic Perpessicius, întâmpinați de poetul Constantin Gherghinoiu, directorul liceului. Aici invitații au susținut, în fața elevilor - și nu numai - un frumos recital poetic. Manifestarea s-a bucurat de un succes real, fiind difuzată și pe postul național de televiziune TV Cultural.

În aceeași zi, la orele 17:00, la Galați, a avut loc prezentarea volumului „Portretul scriiturii” de Viorel Ștefănescu. Lansarea cărții a fost susținută de scriitorul și criticul Gheorghe Grigurcu, dar și printr-o însemnare specială transmisă, de la mare distanță, de poetul Mihail Gălățanu.

Cartea "Portretul scriiturii", lansată la festival

Deschiderea oficială a festivalului a avut loc sâmbătă, 30 mai, orele 11:00, la Muzeul de Artă Vizuală, unde au fost prezentați toți invitații și juriul festivalului. În prezența unui numeros public au fost vizionate două filme ale edițiilor anterioare realizate sub îngrijirea poetei norvegiene Odveig Klyve și un recital poetic de excepție susținut de invitați. De remarcat recitalul grupului de actori și scriitori din Belgia, care a fost susținut cu aplauze îndelungate de către publicul entuziasmat.

(continuare în pag. 22)

Recital de poezie flamandă la Muzeul de Artă Vizuală

În aceeași zi, la orele 17:00, oaspeții au fost invitați într-o croazieră pe Dunăre, la bordul navei „Steaua Polară” a liceului de marină. Aici au avut loc mai multe manifestări, dintre care, merită menționate următoarele:

- prezentarea cărților *Et in America* a lui Mihaela Albu și *Și atunci ar fi trebuit să vorbesc*, de Dan Anghelescu
- prezentarea revistei “Apoziția” – revistă a scriitorilor români care trăiesc în Germania, prezentată de scriitorul Ion Dumitru
- dezbateră culturală cu tema “Orientări și dezorientări în critica literară” – moderată de Gheorghe Grigurcu
- Recital poetic.

Croazieră pe Dunăre

În ziua următoare, duminică, 31 mai, începând cu orele 10:30, a fost vizitată Biblioteca V. A. Urechia din Galați, ocazie cu care s-a făcut prezentarea revistei Axis Libri de către Ilie Zanfir, directorul instituției.

A urmat apoi, în cunoscuta sală “Mihail Eminescu”, Gala Laureatilor, prilej cu care au fost oferite premii de excelență tuturor scriitorilor din străinătate, și premiile revistelor *Porto-Franco*, *Dunărea de Jos* și *Axis Libri*.

Totodată au fost acordate premiile festivalului și ale revistei *Antares*, premiile pentru literatură, atribuite pe secții, și premiile profesionale.

Într-un alt moment special al festivalului, dedicat memoriei poetului Cezar Ivănescu, s-a petrecut și lansarea unei antologii bilingve consacrate poetului, ceremonia desfășurându-se la Muzeul de Arte Vizuale, chiar “sub privirile poetului”, adică în sala de la muzeul gălățean unde sunt expuse lucrările Bienalei “Cezar Ivănescu”.

Festivitatea de premiere la Biblioteca V. A. Urechia

În finalul manifestărilor a avut loc un recital și un spectacol poetic susținut de scriitorii din Belgia.

Manifestările s-au bucurat de un real succes, numărul neașteptat de mare de spectatori fiind dovada că oamenii doresc astfel de întâlniri culturale.

Ediția a XI-a a festivalului *Antares* s-a încheiat luni, 1 iunie 2009, orele 10:00, acolo de unde a început, la hotel Faleza. Prezența la manifestări a fost în jur de 40 de scriitori din țară și din străinătate, iar a spectatorilor din Galați și Brăila, în jur de 900.

Momente finale

Întrebat fiind, într-un interviu semnat de Virgil Diaconu în *Cafeneaua literară*, despre impresia pe care i-a lăsat-o festivalul *Antares*,

(continuare în pag. 23)

scriitorul și criticul Mircea Ghițulescu, secretar al Uniunii Scriitorilor din România, prezent aproape an de an la festivalul gălățean de literatură, declara: "O foarte bună impresie turistică. Partea internațională a Serilor este culmea poeziei pentru că străinii vor să mai treacă odată pe unde au fost prima dată. Am fost în Vietnam la peșterile acvatice de la Ha Long din Marea Chinei de Sud și aș vrea să mă întorc acolo. Astfel că și străinii invitați la Galați, ba chiar și semi-străinii ajunși la vărsarea Dunării în Marea Neagră (fenomenul geografic ce ne poate distinge în univers) pe măsură ce trece timpul își vor aduce aminte ce tineri erau când veneau la Galați".

Scriitori străini participanți la Festivalul Antares - 2009

1. Lina Zeron – Mexic
2. Helen Dwyer – Republica Irlanda
3. Hassan Teleb – Egipt
4. Lieven Vercauteren – Belgia
5. Jase van Grembergen – Belgia
6. Philip Meesman – Belgia
7. Dirk Elst - Belgia
8. Stefan Duym – Belgia
9. Odweig Klyve – Norvegia
10. Tiziana Colluso – Italia
11. Ion Dumitru – Germania

PREMIANȚI

Florina Zaharia
Premiul pentru poezie

Mircea Ghițulescu
Premiul pentru critică

Simona Kiselevski
Premiul pentru proză

Petru Iamandi
Premiul pentru traducere

Recital belgian

Recital mexican

Recital norvegian

Recital egiptean

Corneliu Antoniu, împreună cu
poetul și criticul Gh. Grigurcu și soția acestuia

Sălile pline ale festivalului

A consemnat: P.R.

Alexandru MARIA

ultimul coridor

Îl văd ducându-și degetul mâinii stângi
la tâmplă, bătrânul.
la fel, își aprinde o țigare, pare că îmi ia măsurile
cuvintelor,
înghite din fum, uite-l, bătrânul, cum mă prinde
pe degetul mâinii stângi,
cum mă îngHITE.

ești prea mic, puștane, ești prea mic să te văd – prin
tine, da. ești doar o ușă care dă într-un coridor strâmt.
pereții spoțiți în roșu și negru, ici-colo câte un tablou
mic. uite, aici – în ramă –

e un leagăn bătrân, prăfuit. plăpumioara e putrezită, ți-e
și frică să te apleci asupra ei – dacă o spulberă
sufierea ta greoaie? puțin mai încolo, agățate în cui,
sunt o minge dezumflată, lângă un creion gol, lângă un
avion de hârtie, lângă o copertă de carte, lângă poza
unei femei nedormite. puțin mai încolo
e gol – nu văd nimic, peretele și tabloul, tabloul sau
peretele.

coridorul se deschide într-o ușă metalică ruginită, roșie
de timp. cu greu o pot urni, nimeni nu a mai pătruns
prin ea, puștane, și e atât de grea. la început,
ciocănesc ușor să mi se deschidă ușa. metalul sună, la
fel și degetul – uite-l, puștane, ce greu este, uite-l ce
strâmb este degetul mâinii mele stângi pe care îl
folosesc drept cheie când nu-mi răspunde ușa. să se
închidă în alt coridor.

verde. într-un colț e un leagăn verde, în leagăn e o
plăpumioară verde, în plăpumioară e un copil. într-un
colț e o minge, un creion neascuțit, un avion de hârtie,
o carte, poza unei femei cu tine zâmbind. totul verde. și
aici sunt fluturi, în colțul ăsta, la fel. în locul gol e o
pânză de păianjen negru.

apoi, e o ușă mică-mică-mică de tot, mai mică decât
cea mai mică monedă din lume. știi ce e dincolo,
puștane?

încerc să îi spun cum stau lucrurile –
simple și simplu stau, bătrâne,
fără prea multe cuvinte stau,
fără prea multe scuze=motive=argumente stau,
fără prea mult tam-tam și aproape mereu
nevăzut,
ca un fum de țigară pe care altcineva să-l tragă în
piept.

degeaba.

bătrânul îmi spune:

dincolo e raiul.

uneori mă plimbam într-o curte urlașă cu tei

câteodată ne plimbam într-o curte cu tei
și încercam să deslușim
ce se aude în spatele ei, cine râde cu atâta inimă
sau cine plânge atât de frumos.
alteori, ni se părea că din spate vine
un parfum atât de plăcut
încât puteam cădea lași, să ne izbim capetele de
pietrele reci,
să le încălzim măcar puțin cu sângele nostru.
iar altădată ajungeam acolo, în spate,
și ne minunam –

era un gard de plasă ruginită, cu ochiuri mici și dese.
în spatele lui se ascundea o căsuță dărăpănată, ca a
mamaiei de la țară – din chirpici, cu o ușă aproape
închisă a cărei albastru abia se mai zărea, cu pereții
albaștri – cred – crăpați devreme, cu un ochi de sticlă
prin care mulți dinți se vedeau rânjiți, galbeni. cu un
ochi de sticlă prin care mulți alți ochi ne priveau
zâmbind – cred. ne apropiam încet, pâș-pâș, de parcă
ne-ar fi fost frică să nu trezim căsuța, să nu se
repeadă dinții ăia și ochii ăia înspre noi să ne
mânânce sau să ne vadă de aproape, mai bine –
câțiva domnișori scofâlciți, îmbrăcați în izmene în
dungi verticale și albastre, cu picioarele goale, niște
domnișori trași la indigo. ne apropiam încet-încet de
gard, cu urechile ciulite până când

ajungeam la el. abia aici ne vorbeam, la început în
șoaptă și apoi din ce în ce mai tare, cum că de fapt în
căsuță nu locuiește nimeni, doar șoareci și lilieci, câte
un păianjen în fiecare colț al ei și – de ce nu – o floare
de tei care să crească în mijlocul podelei. și delegam
pe unul dintre noi să strige cât îl țin plămâni de tare,
să strige până când s-or sparge toții ochii și până
când o ieși cineva afară din căsuța ca a mamaiei –
lilieci sau șoareci, păianjeni sau o floare mare de tei
prin acoperiș. și strigam, și

ieșeau din casă mulți copii, puzderie, atât de slabi
încât noi nu-i credeam că există, atât de urâți că nu
voiam să existe, atât de copii că
imediat aruncam în ei cu ce ne venea la îndemână. cu
pietre, cu lemne de tei, cu flori de tei, cu orice. ei
râdeau foarte tare. ei râdeau foarte tare. ei râdeau mai
tare decât noi. noi plângeam puțin. noi plângeam
puțin. noi plângeam puține lacrimi. ei
săreau de parcă ar fi vrut să nimerească proiectilele,
noi aruncam pentru că voiam să îi nimerim. și asta și
faceam.

erau câțiva copii într-un țarc,
își zdreleau buricele degetelor în plasa ruginită,
râdeau la noi și vorbeau –
încet, și mai încet, să nu îi auzim

noi nu ne avem decât pe noi,
noi nu ne avem decât pe noi.
tu pe cine ai?

uneori mă plimbam într-o curte urlașă cu tei

Stela IORGA

America între două avioane

Un reality-show din care se poate învăța ceva este cursa în jurul lumii, intitulată „The Amazing Race”.

Foarte pe scurt despre ce este vorba. În competiție intră 12 echipe formate din câte două persoane, care se cunosc una pe alta, și care primesc câte o sarcină în câte o țară, unde îi trimite jocul. Biletele de avion sunt gratuite, la începutul fiecărei etape a cursei li se dă o sumă de bani și ... restul depinde exclusiv de abilitățile, cât și de norocul ori ghinionul fiecărui competitor.

Startul se dă din U.S., iar participanții sunt trimiși în colțuri ale lumii, să îndeplinească diverse sarcini. Unele dintre acestea țin de specificul fiecărei țări, pot fi amuzante (de ex. să mănânci supă de ochi de oaie), ciudate (să bei un păhărel de votcă în echilibru, pe o sabie de cazac, să înveți un yodler, să dansezi într-un trib african, să cobori în rapel de pe o clădire amețitor de înaltă), ori care îți pun inteligența la încercare cât și memoria vizuală.

În etapele cursei, concurenților li se pune la dispoziție o mașină să o conducă. În ultimă instanță totul depinde strict de inteligența fiecărui participant de a se descurca în condițiile specifice unei țări, folosindu-se de limba lui nativă.

Toate obstacolele trebuie trecute într-un timp cât mai scurt, fiindcă funcție de ordinea sosirii la capătul fiecărei etape, câte o pereche este eliminată, ca în final să rămână numai trei perechi care se vor lupta pentru marele premiu al cursei : un milion de dolari!

Cam aceasta este cursa.

Pentru filmările deosebite și pentru calitatea lui de documentar, reality-show-ul a fost premiat cu Oscar-ul pentru această categorie de filme.

Dacă urmărești cu atenție filmul observi cu ușurință anumite trăsături comune de caracter ale americanilor. Prima e că sunt lipsiți de inhibiții. Într-o țară străină fiind, iau totul ca pe o provocare, căutând să găsească și elementul distractiv al obstacolului pe care-l au de trecut. Fiindcă trebuie să conducă uneori pe distanțe mari, remarci că sunt buni navigatori pe șosele. Socializează ușor cu oamenii, privindu-i cu încredere. Sunt copilăroși, dar în egală măsură extrem de pragmatici.

Am remarcat cu umor, că pe ultima sută de metri, când mai sunt doar trei echipe în competiție, fiecare face totul posibil până la minciună și înșelăciune pentru a pune mâna pe premiul de un milion. Nu contează nimic : prietenia, camaraderia de până atunci, amicitia, iubirea etc. Nu au nici un scrupul în a-și ajunge scopul. Este teribil de amuzant

(și de instructiv, hehe) să vezi ca telespectator ce le trece prin cap pentru a se împiedica unii pe alții să pună mâna pe premiul de un milion de dolari !

Sunt extrem de politicoși, chiar dacă, fiind competiție, sunt mereu pe fugă mare. Nu există situație în care să nu zică „mulțumesc” operatorului de la aeroport, taximetristului, celui care le-a dat informația necesară, celui care i-a condus până la destinația prevăzută în obstacol ș.a.m.d. „Thank you”, spus cu curtoazie și recunoștință, însoțește permanent americanul aflat în țări străine de a lui.

Apoi ce se mai observă. Puternicul spirit competitiv. Chiar dacă datorită unui ghinion, ori numai ca rezultat al propriei inabilități concurenții ajung pe locul ultim și știu că vor putea fi descalificați, nu renunță la efectuarea probei pe care o au de trecut, până în ultima clipă, când li se spune în mod oficial că au fost descalificați. Oricât de stupide ar fi (uneori) probele pe care le au de făcut, oricât de târziu ar fi în noapte, ei tot le fac cu speranța că altcineva este de fapt pe locul ultim, nu ei. Mentalitatea de învingător nu îi părăsește de fapt toată cursa.

Ce este și mai emoționant e faptul că am văzut în această cursă și persoane cu dizabilități, față de care concurenții se comportă absolut normal. Într-una din seriile pe care le-am vizionat, participa alături de verișoara ei și o piticuță, de sub un metru înălțime, pentru care lumea era prea înaltă și prea mare. Ei bine, cuplul Charla și Mirna au ajuns până în finala de trei perechi, străbătând continentele, una alergând normal, cealaltă abia, abia târându-și picioarele micuțe, pierzând milionul de dolari total pe nedrept mi s-a părut mie, fiindcă strădania piticuței de-a lungul cursei ar fi adus lacrimi în ochi și celui mai insensibil om.

Iar în actuala serie, participă la cursă un băiat surd, căruia mama acestuia, care concurează alături de el, trebuie să-i traducă permanent ceea ce spun ceilalți concurenți, cât și oamenii în genere.

Fiindcă pe parcursul unei curse se pot vedea o mulțime de aspecte umane, care ies la suprafață datorită situațiilor create de specificul oferit de țara respectivă, la contrapartidă poți vedea și unde sunt mai prietenoși oamenii.

Ei bine, cei mai prietenoși și săritori întru ajutorare au fost oamenii din India, care, mai mult, au și pus osul la treabă și au ajutat participanții să-și îndeplinească sarcinile, i-au condus apoi către punctul de întâlnire final, îndrumându-i pe străzile supraaglomerate ale Mumbai-ului, ori Bombay-ului. După ei imediat vin negrii din Africa, la fel de prietenoși și săritori. Cei mai cumsecade, care s-au oferit chiar să-i conducă personal către punctul de întâlnire au fost sud-americanii, dar și un număr de alte nații, pe care nu le mai enumăr aici. Cei mai cunoscuți mie au fost rușii, care au ghidat, pas cu pas, cu amabilitate, concurenții până la destinație, fără să ceară un cent.

(continuare în pag. 27)

Dimitrie LUPU

CUM ÎȚI AȘTERNI

“Cel care știe, dar nu știe
că știe, nu știe”

Filolaos

Văzută din afară, clădirea, forma ei dreaptă și strâmbă totodată, suplă și totuși greoaie, luminoasă și întunecată în același timp, te ducea cu gândul la o construcție funerară sau măcar la una cu destinație ciudată, nu prea curată. Parcul doar lăsa impresia că urmează meandrele terenului; în fapt fusese astfel conceput încât cochilia de beton, sticlă și ceramică să-ți apară deodată în față de după perdeaua de verdeață, ca un animal care țâșnește dintr-un desiș.

Doicai încremeni o clipă locului, cu un picior în aer. Discutând aprins, însoțitorii săi pierduseră momentul impactului și Abeda se izbi de cel ce i se oprise pe neașteptate în drum, Trompets încercă să-i sară în ajutor, așa că trebuiră să vină și ei în clipita aceea a prezentului, încremenind la rândul lor. Cei trei bărbați formau în acel moment un imaginar triunghi isoscel perfect: *Triunghiul uimirii*, cum își numise cândva Roeric Palmer una dintre opere.

- Drace! făcu Roy Trompets, în cele din urmă. Drace! Ce-i asta?!

- Poate ne-am rătăcit, încercă Abeda să dilueze uimirea și teama care li se cuibărise în suflete.

Însă ușa înaltă cât fațada clădirii tocmai se dădea în lături, descoperind un tunel gri, imposibil de lung atunci și acolo. Imediat, de parcă i-ar fi așteptat în dosul ușii, în imensul ancadrament apărură însuși Zazazio, cu sceptrul său verde, terminat într-un triunghi cu laturile și unghiurile egale. Ochii săi enormi, rotunzi și enormi în figura-i concavă, emisera un firicel de politețe când își salută oaspeții:

- Pacea fie cu noi.

Pământenii se strecurară în șir pe lângă el, pătrunseră în sala Totului-Tot și ocupară cele trei scaune special pregătite pentru această întâlnire deosebită: două civilizații cosmice se așezau la tratative!

Clădirea conținea doar această încăpere înaltă, strâmtă, sărăcăcioasă chiar. Zazazio luă loc pe un scaun deloc deosebit de al lor, doar așezat ceva mai în față, puțin întors spre ei; nu-și îngăduise nici un cât de mărunț avantaj. Cei trei bărbați simțiră o oarecare stânjenală; nu așa se prezintă la o întâlnire importantă stăpânitorul unei planete. Pe deasupra, se mai și cufundase în sine, lăsându-și fața scobită spre piept.

- Pe Terra, protocolul prevede... unele adjuvante, vorbi încet, în cele din urmă. Și pe dată o masă joasă, pe care se găseau doar o farfurie cu fursecuri și trei sticle de câte vreo jumătate de litru, închise la culoare, își făcu apariția dinaintea lor. Zazazio, stăpânitorul Zazaziei, părea un nepoftit nimerit la un ceai sărăcăcios, într-un colț de masă.

- E-o idee minunată, încercă Roy Trompets să destindă atmosfera. Ce ne oferiți?

- Numai ceea ce înșivă veți dori, răspuse moale amfitrionul. Și față de neîncrederea lor, repede reprimată, adăugă: Încercați.

Abeda își dori un ceai de matte. Își turnă o jumătate de pahar și duse, nehotărât, lichidul la buze. Întreaga lui atitudine oglindi imediat surpriza plăcutei bucurii. În pahar se afla matte, exact așa cum îi plăcea lui. Trompets nu mai gustase de mult un strop de Ballantine's; îl avu îndată, cu mirosul, culoarea, consistența și gustul acela inconfundabil. Rase o jumătate de pahar dintr-o sorbitură:

- Drace! se extazie apoi. E chiar Ballantine's în paharul ăsta! Și-i cu izvor propriu!

Stănică Doicai se gândi la un pahar de vin bun, Grasă de Cotnari, dacă tot era pe alese. Își turnă un pahar plin, dar nu-l gustă. Mirosul său fin îi spunea că acolo se găsea exact ceea ce avea el în gând și în simțuri. Ar fi dorit și o țigară, o Havanna, dacă s-ar fi putut, însă, după ce se gândi o clipă, renunță la ea; gustul și mirosul bun al țigării fumată în tihnă îi impluse deja toată făptura. Se foi ușor în scaunul nu prea comod:

- Noi..., dădu să-și înceapă discursul pregătit cu migală de cele mai luminate minți de pe Pământ la ora aceea.

- Știm cine sunteți și ce doriți, îl opri moale stăpânitorul Zazaziei.

- Zău?! interveni aproape agresiv Roy Trompets. Se părea că nesfârșitul șuvoi de Ballantine's din paharul său își făcea repede efectul. Atunci spune-ne cine sunteți voi; să știm cu cine stăm de vorbă.

- Chiar vreți să știți? În ochii mari, ficși, apărură din nou luminița aceea care aducea a bunăvoință. Credeam că v-ați informat îndeestul despre noi. Chiar vreți?

- Păi cum altfel?!

- Și dumneavoastră? privi Zazazio spre Doicai și Abeda.

Firicelul acela de politețe persista, însă acum se împletea cu o abia sesizabilă undă de ironie.

- Cred că-i normal, răspuse, peste paharul cu matte, Abeda.

- Știți într-adevăr ce doriți.

Și, pe ultimul sunet al glasului moale, peretele din față lor se luminează din interior. Ecranul se dilată imediat spre cer și spre zări. Se găseau în strâmta încăpere sărăcăcioasă și totuși întreg spațiul, înfinitul însuși le ședea la picioare. Departe, la ani-lumină, însă atât de aproape că se puteau citi inscripțiile crucișătoarelor *Nadda* și *Terra*, își făcu apariția flota stelară a Pământului. Curgeau spre Zazazia precum meteoriții din Pleiade spre sistemul Solar, în nopțile de august.

(continuare în pag. 27)

- Simulare! zise disprețuitor Trompets.

- Realul cel mai real, îl contrazise Abeda.

-Unde ți-e loialitatea, Soterro?! De-a ce te joci, tu, aici?!

-De-a realul-mâine ca rezultat al realului-azi, răspuse Zazazio, la fel de senin. Cum zice proverbul acela frumos al etniei dumneavoastră? privi către Doicai.

-Care proverb, bă cap sec?!

Nimeni nu-l luă în seamă pe Roy Trompets.

-Cum modelezi astăzi realul așa îl vei avea mâine, parcă?

Dar realul!... Și dintr-o dată în mintea lui Stănică Doicai se făcu lumină.

-O clipă! O clipă! zise el, precipitat. Se poate opri demonstrația asta?

-Desigur.

Acum în ochii lui Zazazio rămăsese doar firicelul acela de bunăvoință. Privi spre Doicai, prin Doicai, către ceea ce lua naștere chiar atunci în acesta.

-Noi folosim doar corespondențele lucrurilor și fenomenelor, nu bruscăm nimic din existent, nu forțăm nimic. Mă bucur că ați înțeles.

-Armonia?! răsuflă uimit Doicai.

-Se poate spune și așa.

-Ce-nvârți, tu, acolo, Cal-alb-și-cal-murg?

-Nimic, Roy. Nimic. Ți s-a terminat băutura cumva?

-N-ț; sticla mi-e plină și paharul - pe jumătate, cum le-am pus.

-Atunci golește-l, dacă vei să-ți dea luminăția-sa sticla acasă. Apoi, către Zazazio, cu alt glas: Doar răul pe care vi-l puteam face?!

-Pe care vi-l puteați face, fu îndreptat, cu blândețe. Punerea entropiei în mișcare; rostogolire perpetuă spre... ego.

-Chiar când eul e colectiv?

-Oricând. Oricum.

Ecranul atotcuprinzător se resorbi în sine; peretele apăru la locul lui.

-Acum știți și dumneavoastră câte ceva despre noi; am putea începe tratativele. Noi ne mulțumim cu sărăcia noastră.

-Aveți cea mai bună cafea, dom'le! se entuziasmă încă o dată Roy Trompets. Pe-onoarea mea, aveți o cafea extra!

Și pe cei doi însoțitori ai săi, Soterro Abeda și Stănică Doicai, îi podidi rușinea ca un plâns.

Cei mai reci și necooperanți au fost polonezii și cehii, dar au fost singurii care știau să vorbească engleza totuși.

În rezumat, am spus până acum numai despre calitatea ale americanilor. Firește că un reality-show nu este un barometru național. Este doar o miniatură, o mică felie de viață. Ce nu știau și nu puteau americanii, totuși? Pai nu știau nicio limbă străină în afară de americană și nu erau reflexivi deloc.

Totuși îmi amintesc de un cuplu de asiatici, care s-au comportat loial toată cursa și tocmai fiindcă așteptaseră o altă echipă au pierdut din timpul necesar calificării în etapa următoare și au fost descalificați. Au fost singurii care au spus că nu regretă faptul că au fost loiali celorlalți și că au jucat conform propriilor lor reguli de viață.

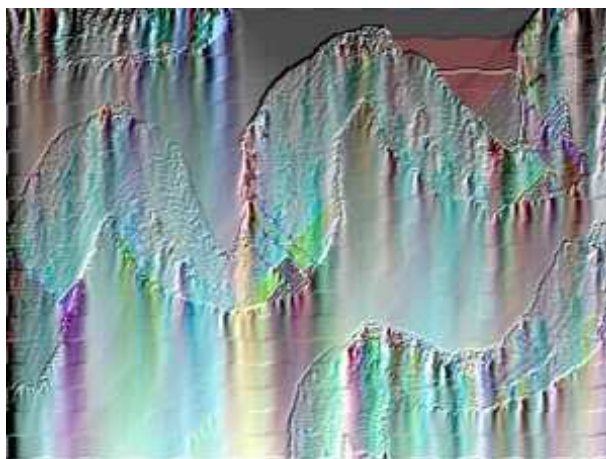
Și apoi o echipă de doi evrei, care s-au oprit din nebuneasca alergare contra cronometru preț de câteva minute bune pentru a aduce un tribut celor morți la Auschwitz.

Și ce voiam să spun cu toate acestea ?

Că noi ca români am avea ceva de învățat de la curajul și determinarea și pofta de viață a americanilor, cât și de la politețea lor, care este aproape o a doua natură. În oricât de dificile situații i-am văzut de-a lungul atâtor serii, nu am auzit nici un „fuck”, „shit” sau altele.

Și totuși în afară de mușchi, abilitatea de a găsi un drum într-o metropolă, a sări cu capul în jos de pe un baraj gigantic și politețea de zi cu zi, mai există ceva pentru care trebuie să lupti mai abitir ca pentru un milion de dolari : creșterea interioară.

Tare mă tem că americanilor le lipsește clipa contemplației de sine, pentru care în dorința lor de competiție, aș vrea să o văd cu ochii minții.

desen de Carmen Racoviță

Marina POPESCU

Copilul Visător cu Măinile de Aur

UNU

Copilul Visător cu Măinile de Aur se trezește. Ora 1:32 am. Ceasul din palma stângă funcționează perfect. Ritmuri de muzică hippie răsună din pereți. Copilul Visător cu Măinile de Aur se ridică de pe pat și își aprinde o țigare. Fumul marijuanei învăluie silueta Copilului. Janis Joplin cântă din tot sufletul: „Cry, cry baby...” Ritmurile muzicii se împletesc, se întrepătrund armonios cu rotocoalele de fum într-o simfonie a sentimentelor confuze, dar autentice. Pentru Copilul Visător cu Măinile de Aur prea puțin contează faptul că sentimentele sunt confuze. Important este că ele există. Se simte viu. Trage cu sete din țigare. Robotul de serviciu bate la ușă. „Alertă de fum. Alertă de fum. Vă rugăm părăsiți încăperea.” Puțin năucit, Copilul Visător cu Măinile de Aur privește la țigara din propria-i mână. Privește apoi robotul cu chip perfect uman și-i spune: „Nu-i nimic. Deschid fereastra și fumul va ieși”. Dar robotul cu chip de om e doar un mecanism care se încăpățânează să repete avertismentul: „Alertă de fum. Alertă de fum. Vă rugăm părăsiți încăperea”. Amețit de marijuana, Copilul îi dă brânci robotului pe scări, trântind apoi ușa camerei cu putere. Se îndreaptă spre geam, dar se răzgândește. La ce bun să-l deschidă. Aerul poluat de afară o să pătrundă în camera lui și o să-i dea dureri de cap. Prefera totuși marijuana.

„Show me the way to the next whisky bar...” The Doors. Câtă dreptate aveau băieții ăștia în urmă cu zeci de ani. Un whisky ar fi fost exact ce-i trebuia acum. În singurătatea camerei sale, cu atâția roboți ce mișunau în spatele ușii, o încălcare a tuturor regulilor ar fi fost de-a dreptul încântătoare. Tot ceea ce îndemna la visare, la părăsirea realității era interzis: droguri, alcool, literatură, muzică, film.

În clipa aceea Copilul Visător cu Măinile de Aur dădu cu ochii de o carte aruncată pe masa de lucru din colț. „Au rebours” de Huysmans. O recitise în urma cu câteva nopți, când reușise să facă rost de o sticlă cu vin de contrabandă, de cea mai bună calitate. Ce simpatic îi era des Esseints. Acest amator de senzații tari era idolul său. Aveau atâtea în comun! Pe des Esseints realitatea îl pictisea, nu-i mai era suficientă și atunci încerca să-și construiască propria realitate: o lume contrafăcută, definită de lux și de lucruri nemaivăzute, o lume excentrică; o lume aflată la granița cu kitsch-ul. La fel și Copilul Visător cu Măinile de Aur era obligat de Ordine să trăiască într-o realitate ce nu-i convenea nici pe departe.

Dar, dacă des Esseints era deja mult prea sătul de toți stimulii pe care-i încercase din plin (gusturi, mirosuri, sunete, culori, imagini), Copilul trăia într-o lume care interzicea satisfacerea simțurilor. La tot pasul roboții cu chip de om lansau avertismente. „Alertă de fum”. „NU beți. Alcoolul ucide”. „NU vă îndrăgostiți. Decepțiile sentimentaleucid anual milioane de oameni”. „NU ascultați muzică. Mesajele subliminale vă influențează negativ psihicul”. „Feriți-vă de animalele de companie. Transmit boli și provoacă alergii” etc. Într-o astfel de lume, Copilul Visător cu Măinile de Aur se simțea stingher. Nesocotea cu bună știință toate avertismentele roboților și făcea tot posibilul să încalce poruncile lor. Era cam greu să își procure marijuana și băuturi alcoolice, dar avea câțiva cunoscuți contrabandiști care, contra unor sume deloc neglijabile, îi făceau rost de ele. Cărțile nu-i lipseau din casă și asta datorită moștenirii pe care i-o lăsase familia; la fel și muzica buna.

Copilul fuma și se gândea la ziua care vine. Nu o aștepta deloc cu nerăbdare și bucurie, așa cum își închipuia el că ar fi trebuit să fie. Când era mic, bunica lui îl învățase să prețuiască fiecare clipă și cu atât mai mult, fiecare zi. Dar lucrurile se schimbaseră între timp. La 38 de ani, Copilul Visător cu Măinile de Aur știa că nimic nu mai era ca în vremea tinereții bunicii sale. Între timp, nici bunica lui nu mai era și luase cu ea tot optimismul pe care încercase să i-l insuflă. Deși se apropia de 40 de ani, el rămăsese tot copil și nu-și schimbase numele. Acest nume, dat de bunica sa, era una din puținele lui bucurii. Îl ținea în viață, ba chiar i se părea uneori că îi dă speranță. Poate cine știe...cândva...normalitatea...mă rog, normalitatea pe care o dorea el, pentru că restul lumii se acomodase cu Ordinea și cu normalitatea impusă de ea.

Copilul Visător cu Măinile de Aur privi la ceasul din palma sa stângă. Ora 4:00 am. Avu o revelație. Pentru el, de multă vreme, noaptea era de fapt zi. Doar noaptea trăia cu adevărat și era el însuși. Noaptea se putea privi în oglindă, recunoscându-se, chiar dacă fumul de marijuana îl înconjura, creând-i un fel de aură de sfânt („aiurea sfânt”...se autoironiză el). În schimb ziua, ce făcea? Muncea, avea tablete la ore fixe, se supunea chipurile regulilor aiuristice impuse de Ordine. Era obligat să-și petreacă minim 2 ore în compania roboților cu chip uman care încercau să-l îndoctrineze cu învățăturile lor: „NU fuma”. „NU bea”. „NU citi”. „NU iubi”. O religie tâmpită, propovăduită de profeți de plastic. O lume de cretini în care demnitatea, personalitatea și orice urmă de originalitate nu aveau ce căuta. O lume depersonalizată și depersonalizantă.

De multe ori se gândise să renunțe. La urma urmei, putea și el să se „convertească” la religia roboților. Să-și golească sufletul de orice sentiment și să facă și el parte din masa uniformă de indivizi convertiți. Dar ceva îl împiedica. Numele său, dat de bunica sa. Și mâinile de aur cu care dădea paginile cărților, cu care ținea țigara și apăsa butonul Play.

(continuare în pag. 29)

(urmare din pag. 28)

DOI

În seara aceasta, venind de la serviciul full-time cu program de 8 ore plus pauză de „relaxare” în compania roboților cu chip uman, privi cerul. Era la amurg. Un violet ireal. Cea mai frumoasă nuanță de violet pe care o văzuse vreodată. Habar n-avea că există o asemenea culoare. Scoase mini-aparatul foto și immortaliză acest asfințit perfect. Se gândi imediat să se apuce de pictură sau măcar de fotografie. Încă un hobby inutil și de neînțeles pentru semenii, ca și cititul. Eventual să-și deschidă un atelier și o expoziție. Își zâmbi sieși. Ehehehe...câtă naivitate! În primul rând că nu ar fi obținut autorizație și tot în primul rând, a doua zi după deschidere ar fi fost dus la spitalul de recuperare psihică. Și parcă n-ar fi avut chef să-i spele ăia creierul.

Ajuns acasă, descărcă poza pe calculator pentru a o folosi drept wallpaper. Minunat. Privind ecranul de plasmă se gândi: oare pictorii impresionisti ar fi reușit să surprindă pe pânzele lor un asemenea asfințit? Sisley cu siguranță ar fi făcut o treabă bună. Doar realizase un fel de „Mini-serial” cu Biserica din Moret, pictată în diferite momente ale zilei, de la răsărit până la apus, lumina dându-i altă înfățișare în fiecare tablou. Încercă să-și imagineze și el o catedrală gothică, masivă, impunătoare, având drept fundal asfințitul din poza pe care o făcuse. Da. Iată o operă de artă potrivită drept copertă pentru un album de rock gothic. Și, dacă tot veni vorba, își adăugă în playlist câteva melodii Nightwish. „It is the end of all hope, to lose The Child the Faith...”

Prin fumul țigării Copilul Visător cu Măinile de Aur zări ceva pe noptiera de lângă patul său. Se apropie și luă în palmele lui de aur o cărticică de rugăciuni. Fusese a bunicii sale. Își aminti că atunci când era mic, camera lui era lângă cea a bunicii. Și seară de seară, după ce mergea la culcare și închidea ușa, auzea din camera de dincolo rugăciunile ei șoptite. Doar auzindu-le, se simțea pe atunci atât de liniștit, se simțea în siguranță. Știa că se roagă și pentru el și că rugăciunile ei erau bine primite acolo sus. Dar acum...acum nimeni nu se mai ruga. Îi părea rău că nu luase și el obiceiul ăsta bun al bunicii sale. Dar acum considera că e prea târziu să înceapă...de fapt nici nu știa de unde să înceapă. Poate cu această carte... Deja lua în considerare ideea asta. Nu știa prea multe despre religie. Era în principiu interzisă de Ordine, sau în cel mai bun caz, era doar disprețuită. Cei care o practicau și recunoșteau public acest lucru erau batjocoriți. Dar ce-i păsa lui. În obscuritatea camerei putea să practice orice religie vroia. Și chiar asta și făcea de mult timp. Religia lui se baza pe lectură, muzică, marijuana și câte o băutură fină din când în când.

TREI

La 38 de ani, 3 luni și 8 zile, Copilul Visător cu mâinile de Aur începu să-și pună o problemă cu totul nouă pentru el. Lipsa unei relații de dragoste. Nu iubise niciodată. Avusese câteva relații doar pentru că vruse să-și demonstreze sieși că e în stare de asta. Dar de iubit, nu iubise.

Avea la serviciul său câteva colege drăguțe care ar fi fost mai mult decât fericite să iasă cu el la o întâlnire. Dar nu-i venea să le invite. Plus că bănuia că vreo două dintre ele erau de fapt roboți cu față umană.

Nu găsise la nici o femeie acea profunzime spirituală care să-l incite. Aspectul fizic i se părea ceva prea superficial, insuficient pentru ca o femeie să-i stârnească interesul. Le vedea pe majoritatea cum se aranjează, țin diete, fac sport, își fac tot felul de implanturi și ajustări chirurgicale din dorința obsesivă de a atinge perfecțiunea fizică. Dar intelectul? Dar sufletul? De ce oare nu aveau aceeași preocupare pentru a le perfecționa și pe ele? Tot ceea ce era vizibil trebuia să fie cât mai atrăgător. Restul, aspectele nevăzute, esența, erau lăsate la voia întâmplării. Ba chiar unele din femeile pe care le cunoșteau făceau cu bună știință pe proastele, sperând ca în felul acesta să aibă mai multă trecere în rândul bărbaților frumoși și cu bani. Astfel de femei îl dezgustau. Nu ar fi conceput în veci o relație cu vreuna dintre ele.

Plus că nu înțelegea mania asta a femeilor de a controla totul, de a fi în tot și în toate cele ce au de-a face cu bărbatul de lângă ele. Cum puneau mâna pe câte un partener, credeau că totul li se cuvine. Dacă până să înceapă relația erau niște pisicuțe blânde, imediat ce îl înhățau pe tip scoteau ghearele la iveală. Vroiau acces total la viața lui, să știe câte relații a avut și cu cine, cu ce prieteni se întâlnește și unde, la ce oră mănâncă, ce și dacă citește etc. Fiecare secundă din viața bărbaților devenea practic proprietatea lor, având ca bonus și cardul de credit al iubitelului. Dacă tipul ceda și le oferea control deplin asupra vieții lui, atunci femeia se plictisea și trecea la următoarea cucerire. Dacă el riposta și rămânea ferm pe poziție, însemna că are ceva de ascuns, ceea ce iar nu era bine și femeia căuta un alt bărbat, mai docil și mai maleabil. Ciudate rău femeile astea și Copilul Visător cu Măinile de Aur nu găsise nici una care să iasă prea mult din tipare. Libertatea de fiecare noapte, din camera lui, îi era prea scumpă să o dea pe favorurile unei femei fandasite.

PATRU

Copilul Visător cu Măinile de Aur se gândea deseori, în nopțile lui albe, ce va rămâne în urma sa. O cameră plină cu muzică, albume de artă, cărți și poate și un stoc de țigări cu marijuana. O cameră de burlac, puțin dezordonată, plină cu lucruri care oricum erau complet nefolositoare altcuiva. Lucruri ce aveau să fie arse sau aruncate la gunoi de către oamenii Ordinii. El nu avea nici un urmaș, nici o rudă care să-i apere drepturile după ce nu va mai fi. Se gândea la inutilitatea vieții în general și la inutilitatea vieții sale în particular.

Din întinericul camerei sale, știa clar că oamenii de afară nu erau liberi. Erau controlați și ghidați de Ordine. Pe stradă, la lucru, în case, ei

(continuare în pag. 30)

(urmare din pag. 29)

acționau după cum impunea Ordinea. Pe de altă parte, el avea această cameră – un refugiu, un loc în care era cu adevărat liber. Și totuși, sentimentul nemulțumirii i se accentua pe zi ce trece. Într-o oarecare măsură, începuse să-i invidieze pe ceilalți. Erau mereu constanți cu ei înșiși, în tâmpenia lor. Nu știau ce înseamnă libertatea și ca atare nu-i duceau dorul. Se purtau la fel în orice loc și în orice circumstanțe. Dar el...el juca un dublu rol. Liber acasă, sclav îndobitocit în restul locurilor. Libertatea își pierduse deja din farmec. În singurătatea camerei sale, cu țigările lui de marijuana și cu muzica sa, simțea totuși că îi lipsește ceva.

Da. Găsise soluția.

Coborî la mașină și luă într-o sticlă niște benzină din rezervor. Ajuns în cameră, stropi lucrurile cu ea. Aprinse un chibrit și îl aruncă pe cărțile stropite cu benzină. Focul începu să ardă. Dădu să iasă pe ușă, dar se întoarse și luă cârticica de rugăciuni. Doar fusese a bunicii sale. Lăsă focul să ardă și coborî scările.

Totul se petrecuse rapid. Așa vrusese, să fie rapid, să nu aibă timp să se răzgândească. Se pusese singur în fața faptului împlinit.

Coborî la mașină. Se urcă și porni. Nu știa încotro să meargă. Văzuse flăcările dansând la fereastra camerei sale. Își aduse aminte de dansurile macabre din tablourile ce înfățișau Ciurma în Evul Mediu. Nu, nu avea s-o scoată la capăt niciodată în felul ăsta. Oriunde s-ar fi dus, ar fi purtat cu sine toate amintirile, toate cunoștințele sale și ar fi luat-o de la capăt cu muzica, țigările și cărțile. Altfel trebuia procedat. Își duse mâna la buzunarul de la piept, unde își pusese cârticica de rugăciuni a bunicii sale. Era acolo, o simți și zâmbi ușor. Acceleră puternic. Trase brusc de volan în stânga și mașina se lovi de gardul de beton ce despărțea trotuarul de clădirea primăriei. Revăzu în fața ochilor flăcările ce dansau la geamul camerei sale.

CINCI

O cameră de spital. Ora 1:32 pm. Ceasul din palma stângă s-a oprit la ora 14:55. Copilul Visător cu Măinile de Aur se trezește. Își privește mâinile. Nu mai sunt de aur.

„Urât accident”, îi zâmbește compătimitor tânăra asistentă îmbrăcată în alb.

„Accident? Nu-mi amintesc. Nu știu cine sunt și ce caut aici”, spuse el privind mirat în jur.

După ce fata îi schimbă perfuzia și ieși din salon, el privi pe geam și văzu o zi frumoasă, însorită, cel mai probabil de vară, după culoarea frunzelor copacilor. Se bucură că, indiferent ce s-ar fi întâmplat, era în viață. Abia aștepta să iasă de aici și, poate cine știe, avea să-i ceară o întâlnire asistentei blonde, cu sâni mari (cel mai probabil cu implanturi) pe care o găsea extrem de atrăgătoare.

CARTI

CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

- ❖ *Dionisie DUMA – Lângă liniștea inimii – Aupres du silence de coeur*, poeme, ediție bilingvă, Ed. Pax Aura Mundi, Galați, 2008
- ❖ *Marieta DĂNĂILĂ ROȘU – Lacrimă de nor*, poeme, Ed. Pax Aura Mundi, Galați, 2008
- ❖ *George ARION - Atac în bibliotecă*, roman, Ed. Crime Scene Publishing, București, 2008
- ❖ *Constantin CREȚAN – Dicționar*, Ed. Pastel, Brașov, 2008
- ❖ *Mihail GĂLĂȚANU – French cancan*, proză, Ed. EuroPress, București, 2009
- ❖ *Paul SÂN-PETRU – Alchimia muzelor*, poeme, Ed. Art XXI, Iași, 2009
- ❖ *Petre RĂU – Orologiul de nisip*, roman, Editura Nouă, București, 2009
- ❖ *Dimitrie LUPU – Pecinginea*, proză, Editura Nouă, București, 2009
- ❖ *Dan CHEȘCU – Antidot*, poeme, Ed. InfoRapArt, Galați, 2009
- ❖ *Petre RĂU – MOGOȘOAIĂ – istoria unei tragedii*, roman-document, ediția a 2-a revăzută și adăugită, Ed. InfoRapArt, Galați, 2009

Alexandra ZAMFIR

DEBUT

Doar vântul respiră printre noi
nici un zgomot
atât de grăbită sunt
spre nicăieri
și ocupată cu nimic.
Beznă
beznă de crapă lumină din noi
spectatorul respiră
atât de frivol
dar fiecare acord al lui
ne pare frapant
e prea multă liniște cu noi
un fir de boare
sparge secunda vioi
descoperiți
evadăm prezentul
răspunsul mut
se-nsuflește arzând
cuvinte surde îmi sparg timpanul
dorințe strigă, roagă-n noi
gânduri se reîntâlnesc
se contopesc
gonim în van
Curaj!
Mii de cioburi
abia respiră
sufocându-se pe jos
sunt clipele ce tocmai le-am pierdut.

Au căzut toți nasturii
în iulie
temnița e goală și rece
întunericul urlă lugubru
izbind atroce ecoul
sufală vântul printre răni
trântind
retezând ușile
pereții dor
din când în când
un scârțâit năvălește-n oase
și imploră nasturii
să vină....

Mi-e frică să nu trezesc morții
forfotă
mă urmăresc veșnic
pândesc în colțuri
îi simt
năvălesc în creier
agitându-mi disperați gândurile
strivesc lumina
hăulind
simfonie de țipete
geamăte
bocete terifiante
simt cuvinte vibrând
mi-e frică să nu trezesc morții
pavilionul plânge-n ureche
degetele imploră mâinile
să evadeze
carnea
se dezlipește de pe ziduri
își leapădă inconștientă
sufletul
uit să respir
zvâcnesc
scârțâie-n tâmples
glasurile lor
sunt pretutindeni!
Dureros de conștientă
inspir praful îngerilor
lumină... pace... lumină.

N-am uitat
19!
Noiembrie
îmi plânge în ușă permanent
batiste nu mai am
cât îi lipsești
zilele sărbătoresc
toate nebune
dar 19
stă răstignit
parcă-i turbat
mă privește
cu un ochi de mort
și unul de ceară
întinzându-și brațele
stafidite
sărmanul
nu mai cântă
abia de vorbește
cu gândul
mă tot roagă
să-l șterg din calendar

POEME SELECTATE DE PE
CENACLUL ONLINE "NODURI ȘI SEMNE"
(www.cenaclu.inforapart.ro)

Gabriela Marieta SECU

vei spune

Ea mă iubea,
Ea este vinovată
De tot acest abis în care urc..
Ea mă iubea
Acum este plecată
Și nici nu știu
De ce în urmă îi plâng...

Ea m-a iubit...
Vei spune azi tăcerii...
Eu împietrit
N-aveam cărări sub pași...
Ea m-a iubit...
Vei spune nepăsării
Uitându-te-n zadar după poștaș...

Ea m-a iubit...Cu Soarele și Luna
Eu n-aveam timp
Nici spațiu
Eram prins
De noapte,
Eu sleiam fântâna
Prezentului
De dincoace de vis...

Ea m-a iubit...
Eu nu cunosc iubirea...
Himerelor
Nu m-am lăsat nicicând,
Ea-i vinovată
Mi-a răpit privirea
Și sufletul
Adânc mi-a răscolit...

Ea m-a iubit
Vina îi aparține...
Și nu înțeleg
De ce nu pot s-o uit...
Ea m-a iubit
Ea mi-a trezit simțirea
Și atunci de ce
De loc nu-mi este bine,
De ce simt că
Depart
La ea în suflet plâng?

Eugen BOT

micropoem

Fă cunoștință
cu umbrele umbrei tale -
delatori, hackeri și clone -
cerșetori anonimi de aplauze.

Adriana POPESCU

abia cât un mit

ningea la așternut și la vreme de seară
ne aruncam ghetetele și blugii în sobă
dezbrăcați ca zeii pe pânză
sorbeam din cafeaua cu zațul de plumb
păianjeni priveau pe fereastră cum ninge
din mansarda aceea cu pat de cazarmă
cu crengi de la țară și cergi de la țară
ningea bestial a vin și-a iubire
luna părea abia cât un mit

Anton PETA

antisentiment

Plânge o mierlă sub mașina de pâine
iubito, de trei zile ții ușa-ncuiată
am venit ieri, am venit azi, am venit mâine
cu duhul din borcanul de varză murată.

hai împreună să aflăm locul unde
maiaplisețcaia și-a rupt picioru-n pedale
să botezăm zilele ce se nasc muribunde,
să dăm foc farmaciei cu rețete fatale

nici mortul nu se mai lasă dus din casă
și vrea să întocmească plângere penală
ploaia acidă ne bate în geam, ofticoasă
de ce iubito ții casa închisă și goală?

Ion CALOTĂ

lactație

ceasul de ploaie
curge pe perete
spală ochiurile de geam
abia mai văd trecători mirați
și blitz-urile lor
care mușcă din vitrină
aici sun tot mai înghesuit
mă mișc tot mai greu
nisipul mi-a ajuns până în vezică
și plouă neîncetat
cu nisip din cupa pe jumătate plină
de deasupra mea

Carmen DAVID DOMINTE

oferta de viață

Întrebare:
dacă se va întâmpla cumva să fiu?

Răspuns:
Tu nu vei exista
decât pentru ca noi
să avem pe cine da vina.

NODURI ȘI SEMNE

- ATELIER -

31 iulie 2009 (a citit Victor Cilincă - teatru)

DOMNU' DE LA ZIAR

Fără alte introduceri, vineri 31 iulie a citit Victor Cilincă o „dramă hazlie în două-trei acte”, numită „Moarte bună! (sau Domnu' de la ziar)”. „IONESCU: Aici. Și am două luni de când aștept să văd de ce... Mă las să trec prin toate câte a trecut și ea, ca să aflu... Dar uite că nu mai mor! Sunt prea sănătos... Le-am spus că mă doare exact cum mi-a spus ea că o durea, dar eu n-am altă durere decât aici, la inimă... Măcar, dacă dă Dumnezeu și mor aici, le-am făcut-o: n-au să poată explica cum s-a întâmplat! Îi iau pe neașteptate!”

Ion Avram a spus că piesa prezentată este o tragicomedie, în care râsul este doar un pretext și un mod de a prezenta aspectele mai puțin frumoase ale societății contemporane. El distinge în text mai multe tipuri de umor: cel negru, care rezultă din abordarea personală și la obiect a realității contemporane, un așa-zis umor alb care este în fapt un efect al oralității, precum și un umor incolor – care ar fi putut la fel de bine lipsi (în dorința de a amuza, autorul forțează expresiile, ratându-și astfel scopul inițial). Altfel, Ion Avram spune că, în această piesă, Victor Cilincă își arată măsura puterilor sale literare.

Tatiana Nona Ciofu a fost de părere că o piesă de teatru are nevoi de mai multe decât ceea ce s-a citit în acea seară. Astfel, dialogul personajelor ar putea fi restrâns, iar umorul ar trebui de asemenea să fie mai raționat/rațional. Cu alte cuvinte, în cea mai mare parte a piesei lipsește adâncimea.

Pentru Stela Iorga piesa de teatru „Moarte Bună!” este destul de reușită – ea reține aspectele mai puțin comice, deoarece umorul pe care mizează Victor Cilincă în mare parte este, așa cum a spus și Ion Avram, unul incolor. Totuși, dincolo de această nereușită, nu poate să nu remarce faptul că și prin glumele deraiate citite Victor Cilincă prezintă foarte realist hibe existente în societate. Altfel, piesa se încadrează foarte bine în curentul realist.

Daniel Lungu spune că piesa este în mod evident o dramă, chiar o dramă bună. Personajele sunt bine conturate, umorul de suprafață pe care mizează autorul este o alegere bună, pe deasupra

fiind și foarte multă poezie în paginile citite. Îl deranjează în schimb faptul că lumea descrisă nu este una a spitalului, deși acțiunea se petrece într-un spital. Cu toate acestea, spațiul și decorul sunt foarte bine alese.

A consemnat: Alexandru MARIA

7 august 2009 (a citit Alexandru Maria - proză)

PARABOLA TIMPULUI PIERDUT

“(...) Spun presupușii internați deoarece am omis să precizez că te afli nu într-un spital - deși camera de dincolo de ușă ar arăta exact ca un salon de spital, nu într-un azil de bătrâni - deși în două dintre paturi ar sta ghemuiți doi moșnegi, și nu într-un cămin - deși e sărăcie chiar și de culoare oriunde, dar ești într-o clădire relativ înaltă la cele patru etaje ale sale, oarecum cubică dacă luăm în seamă și veranda - în treacăt fie spus, ale cărei geamuri sunt sparte până la ultimul, o clădire cumva obișnuită, dacă nu uităm de faptul că este în mijlocul unei păduri (...)” (Alexandru Maria – Exerciții în alb).

O parabolă a cărei morală face trimitere la timpul irosit de om în scurta sa viață, irecuperabil, reprobabil și ireparabil, în ciuda arderii purificatoare dintr-un purgatoiu-metaforă propus / imaginat de autor ca fiind o casă ciudată, izolată într-o pădure și mai ciudată în care personajele - și ele, bineînțeles, stranii - își vehiculează / deapănă, retroactiv și invers, centimetrii / metrii / kilometrii din firul vieții, obsedați, parcă, de capătul fatal / implacabil al acestuia. Forța descriptivă, jocurile captivante de cuvinte, cursivitatea firească a textului, apetitul pentru detaliile semnificative, atmosfera / starea creată - toate umbrite de o tentantă tentă criptică - fac din proza-poem prezentată de Alexandru Maria un text literar de excepție.

„Are o cursivitate atât de bună, încât textul pare a fi străbătut de un fir elastic; o parabolă a timpului pierdut, așa spune. Pare filmarea unui poem - prin cadență, mai ales. Autorul este nu numai obiectiv, dar are și acea libertate de detașare a camerei de filmat. Deși tenta este suprarealistă, textul este realist; are și niște finețuri de construcție – niște imagini care vorbesc prin sine - și reușește să nu fie previzibil; se vede că are siguranța scrisului și un soi de umor englezesc” (Victor Cilincă).

„Creează impresia de deziluzie - imatur ca mesaj, de sfârșit de lume. Simbolistica este insuficient argumentată; nu emoționează estetic” (Stela Iorga).

„M-a surprins prin sintagmele speciale, prin puterea și ciudățenia imaginației; personajele par într-un fel de moarte clinică pe care nu o conștientizează; acolo unde este mai realist, este mai accesibil” (Tatiana Nona Ciofu).

„Un text care doare - dar și bucură, în același timp” (Gabriel Ghimpu).

A consemnat: Ion AVRAM

NODURI ȘI SEMNE

- ATELIER -

14 august 2009 (a citit Ion Potolea - poezie)

O EFEMERIDĂ ÎNCĂ ROBUSTĂ

„eu sunt oglinda/ dintre stele și râpi,/ singur/
mă caut/ seara prin lan/ și mă strig/ și nu mă găsesc/
și nu mă aud./ Ion! Ion!/ Eu sunt doar oglinda/ dintre
stele și râpi” (Ion Potolea - Ion).

O seară neobișnuită la Cenaclul Noduri și Semne, prilejuită de prezența poetului Ion Potolea, unul dintre membrii fondatori ai cenaclului, venit tocmai din Târgul Mureș să-i întâlnească pe mai vechii lui breslași în ale literaturii și, de asemeni, să cunoască și să fie cunoscut de cei mai tineri. Seară neobișnuită și pentru faptul că, prin modul de prezentare a textelor - redate de autor dintr-o înregistrare de tip radiofonic/electronică, cu acompaniament muzical - a întrerupt, cumva, rutina instalată în cenaclu - acel tip de atelier literar, bine cunoscut, de-acum, gălățenilor. Dar, în ciuda formei de prezentare, subterfugiul nu l-a scutit pe Ion Potolea de observațiile, analizele și chiar unele pișcături mai mult sau mai puțin pertinente ale auditorilor.

„O voce histrionică - are talent; este în poezia anilor '60 - și este bine. Lirismul acelor ani este impregnat serios în autor, ceea ce nu m-a deranjat. Faptul că, prin cei dinaintea noastră, avem niște măsuri/tonuri care circulă de-a lungul poeziei până la noi, este un noroc. Pregnant este lirismul care ajunge la o cotă cu care te prinde. Interesantă ideea continuă a câștigului în urma unei pierderi neașteptate, o bucurie calmă-amară care trece dincolo de suprafața lucrurilor ca și cum bucuria ar conține ca sâmbure însăși pierderea. Acest amestec dulce-amar exprimă o revoltă șoptită, nestrigată, neafișată” - așa a ținut să-l catalogheze scriitorul Dimitrie Lupu pe autorul protagonist.

„Cu modestie, o să rămân la o parafrază a unui text al lui Ion Potolea - aceea că el ar fi o efemeridă încă robustă, adică, mai pe românește, textul lui poetic nu se detașează de niște locuri comune, cu excepția acelei ciudate apariții Domn cu joben” - l-a interpelat profesorul Nicolae Colceriu.

„Am mizat pe această haină comună din poezia mea” - în replică, Ion Potolea.

„Mă deranjează faptul că, în unele zone, lirismul trenează inutil și cade într-un sentimentalism țipător” (Anca Șerban Gaiu).

„Am regăsit o cerebralitate care mi-a plăcut și o emoție care nu mi-a plăcut” (Stela Iorga).

Au fost prezentate apoi cărțile de proză „Matei Caragiale sau Râul și Păpușa” și „Privirea Ghepardului”, precum și unele cronici apărute în revuistica românească à propos de publicațiile lui Ion Potolea.

Discuțiile/comentariile au fost ample și aprinse până după miezul nopții.

A consemnat: Ion AVRAM

LANSARE DE CARTE

MOGOȘOIA – istoria unei tragedii

Ediția a doua revăzută și adăugită

de Petre RĂU

Miercuri, 9 septembrie 2009, orele 17:00

Salonul Literar - Sala Mihail Eminescu,

Biblioteca V. A. Urechia

Prezintă scriitorii Corneliu ANTONIU și Sterian VICOL

Joi, 10 septembrie 2009, orele 10:00

Grindu (Pisica), județul Tulcea

BOEMA

Galati, cod 800010, Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis, Bloc Cristal, Sc. 2, Ap. 4

Telefon: 0236 411190, 0745 324472

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro